En sammanställning av den statliga bostadspolitiken

Mandatperioden 2022–2026

Foto: Camilla Svensk/Sveriges riksdag

Region Stockholm

Region Stockholm ansvarar och arbetar för en hållbar utveckling av Stockholmsregionen.

Visionen är att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo, leva och verka i. Målet för bostads-försörjningen är att den ska vara hållbar och möta invånarnas behov och förutsättningar.

Vårt regionala utvecklingsarbete grundas på kvalificerat underlag och analys. Genom samverkan med kommuner, näringsliv, universitet och högskolor, andra myndigheter och organisationer bidrar vi till att det finns en gemensam målbild för regionens utveckling. Vi tar initiativ till, skapar förutsättningar och bidrar till att visioner, mål, strategier och åtaganden i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, kan förverkligas.

Vi bevakar systematiskt utvecklingen i regionen och omvärlden och presenterar regelbundet kunskapsunderlag, analyser, scenarion, kartläggningar, utvärderingar, statistik och rekommendationer för regionens utveckling. Rapporterna tas fram av handläggare internt inom Region Stockholm och av forskare, utredare, analytiker och konsulter på uppdrag av Region Stockholm.

Citera gärna innehållet i rapporten men uppge alltid källan. Att återge bilder, foto, figurer och tabeller (digitalt eller analogt) är inte tillåtet utan särskilt medgivande.

Region Stockholm
Regionledningskontoret
Box 30215, 104 25 Stockholm
Besöksadress:
Lindhagensgatan 98
Telefon: 08-123 100 00
registrator.rlk@regionstockholm.se
http://www.regionstockholm.se

Ansvariga handläggare: Dina Oetterli och Oskari Pärssinen
Utgiven: november 2026
Dnr: KRN 2026–0086

Innehållsförteckning

Introduktion 1
Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen 6
Bostadsförsörjning i statens budget 25
Regeringsuppdrag till myndigheter 32
Statliga offentliga utredningar (SOU) 48
Pågående bokstavsutredningar 58
Departementsserien 59
Nyttiga länkar 61

Introduktion

Vad är det här för rapport?

Detta är en sammanställning av den bostadspolitik som bedrivits på statlig nivå under mandatperioden 2022–2026. Startdatum för kartläggningen är satt till den 18 oktober, vilket är dagen då regeringen Kristersson tillträdde. Slutdatum är satt till den 13 september 2026, dagen då riksdagsvalet ägde rum och regeringen Kristersson övergick till att agera övergångsregering. I skrivande stund finns ingen ny regering på plats. En sak är dock säker – mandatperioden 2022–2026 är avslutad och kan sammanfattas.

Vad menas med *statlig* bostadspolitik?

Den statliga bostadspolitiken avgränsas i denna rapport till statliga myndigheters arbete samt riksdags- och regeringsbeslut.

Vad menas med bostadsförsörjning?

Bostadsförsörjning är mer än bara bostadsbyggande. Bostadsförsörjning handlar om alla invånares möjlighet att efterfråga goda bostäder. Eftersom endast en begränsad andel av befolkningen i Stockholmsregionen kan efterfråga nyproduktion[1] behöver arbetet för en hållbar bostadsförsörjning både handla om att bygga nytt och om att utveckla det befintliga beståndet. Boverket skriver på sin hemsida: ”Bostadsförsörjning handlar i huvudsak om att utveckla det befintliga bostadsbeståndet och att stimulera till en önskad rörlighet inom bostadsbeståndet, likväl som nybyggnad.”[2]

Vem har ansvaret för bostadsförsörjningen?

Den svenska bostadspolitiken grundas på en uppgiftsfördelning där kommunerna har ansvaret för planering och genomförande, medan staten ansvarar för att rättsliga och finansiella instrument finns tillgängliga för bostadsbyggandet. Uppgiftsfördelningen har varit densamma sedan 1940-talet.

Enligt lag ska varje kommun planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Planeringen ska syfta till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Vid planeringen ska kommunen samråda med berörda kommuner och ta hänsyn till behovet av samordning i frågor om bostadsförsörjning.[3] Ansvaret för att verka för att mellankommunal samordning kommer till stånd vilar på länsstyrelserna.[4]

---

[1] Studie av efterfrågan på nya bostäder - Stockholms län 2024 (KRN 2025–0013), Hämtad 2026-11-03)
[2] Syfte med planeringen för bostadsförsörjningen - Planering för bostadsförsörjning - Boverket (Hämtad 2026-11-03)
[3] Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (Hämtad 2026-11-03)
[4] Se sid. 30 i denna proposition Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (Hämtad 2026-11-03)

Kommunfullmäktige ska under varje mandatperiod anta en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Om en kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning inte lever upp till lagens krav finns en möjlighet för regeringen att förelägga en kommun att anta en ny handlingsplan – något ingen regering gjort hittills.

Även om kommunerna har bostadsförsörjningsansvaret enligt lag ansvarar staten för viktiga bostadspolitiska verktyg som påverkar kommunernas förutsättningar att leva upp till bostadsförsörjningslagen. Så som:

- Lagstiftning (så som hyreslagstiftningen, plan- och bygglagen och socialtjänstlagen)
- Nationella strategier (så som hemlöshetsstrategin och strategin för levande och trygga städer)
- Finansiering (så som nivån på det generella statsstödet till kommuner och riktade stöd till olika insatser)
- Statliga myndigheter (så som Boverket, Länsstyrelserna och Lantmäteriet)
- Förordningar (så som Förordning (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier)

Det hyfsat nya fenomenet strukturell hemlöshet[5] väcker frågor om ansvarsfördelningen för bostadsförsörjningen. Exempelvis om vem som bär ansvaret för hushåll som inte lyckas ordna stadigvarande boende på ordinarie bostadsmarknad men heller inte kvalificerar sig för stöd från socialtjänsten, och som följd av situationen frekvent tvingas byta kommun. Den strukturella hemlöshetens omfattning är okänd.

Vad är Region Stockholms roll i bostadsförsörjningen?

Region Stockholm har det regionala utvecklingsansvaret för Stockholms län enligt lag.[6] Det innebär att Region Stockholm tar fram en strategi för länets utveckling och samordnar insatser för genomförandet av strategin. Visionen är att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion att bo leva och verka i.[7] En förutsättning för att nå visionen är en förbättrad bostadsförsörjning.

Vidare omfattas Region Stockholm av regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen (PBL). Det innebär att Region Stockholm bland annat har en skyldighet att upprätta en regionplan (ungefär som en översiktsplan, fast på regional nivå)

[5] Strukturell hemlöshet innebär att hushåll, utan social problematik, inte kan ta sig in på bostadsmarknaden på grund av exempelvis låga inkomster eller bristande förankring och kontakter. Länsstyrelserna. (2024). *Att motverka hemlöshet. Vad kan en kommun göra?* (Hämtad 2026-11-03)
[6] Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar (Hämtad 2026-11-03)
[7] Region Stockholm har valt att slå ihop utvecklingsstrategin och regionplanen till ett dokument – *den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen* (RUFS). Mål för bostadsförsörjning återfinns på sid. 28–29 i Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS) (Hämtad 2026-11-10)

och verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses.[8]

Varför tar vi fram denna rapport?

Syftet är framför allt att underlätta för aktörer i Stockholmsregionen att hålla sig uppdaterade om vad som sker inom bostadspolitiken på statlig nivå. Eftersom de nationella bostadspolitiska verktygen är utspridda mellan olika ministrar och departement och flertalet olika statliga myndigheter, är det inte helt enkelt att filtrera fram all relevant information. Det kan alltså vara utmanande att snabbt skapa sig en samlad bild av den statliga bostadspolitiken.

Viktigt att tänka på när du läser rapporten

Det rör på sig fort i politiken. Ministrar kan bytas ut eller få nya ansvarsområden. Det är svårt att få insyn i hur långt ett ärende kommit som är under beredning i Regeringskansliet. Ett betänkande som är under beredning kan när som helst presenteras som en offentlig produkt, till exempel i form av en lagrådsremiss. Delar av informationen i denna rapport blir därför snabbt inaktuell. Detta är viktigt att ha med sig vid läsning av rapporten. Som läsare bör du alltså dubbelkolla att informationen fortfarande stämmer den dag du läser rapporten.

Avgränsningar

Uppföljningen avgränsas till de förslag som lagts fram och som antingen antagits av Riksdagen eller anslagits medel i statens budget samt uppdrag hos relevanta myndigheter. Startdatum för kartläggningen är satt till den 18 oktober, vilket är dagen då regeringen Kristersson tillträdde. Slutdatum är satt till den 13 september 2026, dagen då riksdagsvalet ägde rum och regeringen övergick till att agera övergångsregering.

Inom ramen för arbetet med uppföljningen har det även gjorts en kartläggning av pågående statliga utredningar samt betänkanden, promemorior och departementsskrivelser under beredning i Regeringskansliet. Kartläggningen återfinns i slutet av rapporten för den som vill fördjupa sig ytterligare.

Rapporten innehåller ingen analys av fattade beslut, mer än att besluten valts ut till listan eftersom de bedöms påverka bostadsförsörjningen på ett eller annat sätt. Rapporten lämnar åt läsaren att analysera *hur* besluten påverkar bostadsförsörjningen och i vilken omfattning.

[8] Se kap. 7 - Plan- och bygglag (2010:900) (Hämtad 2026-11-03)

Nyckelpersoner

Formellt avgörs alla regeringsärenden av regeringen som ett kollektiv. Huvudregeln är att varje departementschef är föredragande i de regeringsärenden som hör till dennes departement. Med uppgiften att föredra ett regeringsärende följer också ansvaret för ärendets beredning. Regeringsbesluten bereds i det departement inom vars ansvarsområde frågan huvudsakligen hör. Regeringsärenden som faller inom flera departements verksamhetsområden ska beredas i samråd med övriga berörda statsråd. Detta kallas gemensam beredning.[9]

Nedan listas statsråd vars ministerportföljer innehåller statliga bostadsförsörjningsverktyg och bostadspolitiska sakfrågor.[10] Bostadspolitiken är uppdelad inom Regeringskansliet och sakfrågor är utspridda mellan departement och statsråd. Listan är inte uttömmande utan är främst tänkt att ge en bild av hur pass uppdelad bostadsförsörjningsfrågan och de bostadspolitiska verktygen är inom Regeringskansliet. Det finns alltså inte ett statsråd eller ett departement dit den bostadspolitiska sakfrågan och statliga bostadsförsörjningsverktygen hör.

Gunnar Strömmer (M), Justitieminister, Justitiedepartementet

- Hyresförhandlingslagen (inkluderar bland annat frågan om fri hyressättning i nyproduktion)
- Jordabalken
- Expropriationslagen
- Bostadsrättslagen

Camilla Waltersson Grönvall (M), Socialtjänstminister, Socialdepartementet

- Hemlöshet och vräkningar (inklusive den nationella hemlöshetsstrategin)
- Socialtjänsten (inklusive den nya socialtjänstlagen)
- HVB-hem

Anna Tenje (M), Äldre- och socialförsäkringsminister, Socialdepartementet

- Bostadsbidrag till unga och barnfamiljer
- Bostadstillägg till pensionärer

Andreas Carlson (KD), Infrastruktur- och bostadsminister, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

- Utgiftsområde 18 i statens budget och målet för bostadspolitiken
- Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar
- Plan- och bygglag (2010:900)

---

[9] information-for-politiker-i-regeringskansliet.pdf (Hämtad 2026-11-02)
[10] Under mandatperioden har ett antal ministrar bytts ut och bostadspolitiska verktyg bytt portfölj och departement. Listan visar läget vid tidpunkten för riksdagsvalet 2026.

- Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande (under avveckling)
- Allmännyttan och lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag
- Boverket
- Lantmäteriet
- Planeringsstimulanser för planläggning av småhus och omvandling av lokaler till bostäder

Elisabeth Svantesson (M), Finansminister, Finansdepartementet

- Övergripande ansvar för statens budget
- ROT och ränteavdrag

Niklas Wykman (M), Finansmarknadsminister, Finansdepartementet

- Kreditrestriktioner

Erik Slottner (KD), Civilminister, Finansdepartementet

- Länsstyrelserna
- Kommunenheten på Regeringskansliet och det kommunala självstyret

Simona Mohamsson (L), Utbildnings- och integrationsminister, Utbildningsdepartementet

- Segregation
- Integration
- Utanförskap

Nina Larsson (L), Jämställdhets- och arbetslivsminister, Arbetsmarknadsdepartementet

- Mäns våld mot kvinnor
- Arbetslivskriminalitet

Romina Pourmokhtari (L), Klimat- och miljöminister, Klimat- och näringslivsdepartementet

- Strandskyddet
- Miljöprövning enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken
- Cirkularitet, återbruk och effektiv resursanvändning

Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen

Nedan listas, i omvänd kronologisk ordning, de beslut som fattats av Riksdagen sedan den 18 oktober 2022 till och med den 13 september 2026 och som av rapportförfattaren bedömts ha någon typ av inverkan på bostadsförsörjningen, både direkt och indirekt. Beskrivningen av förslagen är i huvudsak densamma som den beskrivning som ges på riksdagens hemsida.

Krav på kommunala lantmäterimyndigheters ärendehanteringssystem

Betänkande: 2025/26:CU40
Beslut: 2026-06-17

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att införa ett krav på att kommunala lantmäterimyndigheter ska använda det ärendehanteringssystem och andra tekniska handläggningsstöd som tillhandahålls av den statliga lantmäterimyndigheten. Syftet med förslagen är att säkerställa att förrättningsverksamheten i hela landet kan bedrivas effektivt, enhetligt och rättssäkert.

Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2027.

Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Betänkande: 2025/26:FiU45
Beslut: 2026-06-16

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell (Fasit) ska utökas för att kunna samla in uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar.

Förslaget innebär att det i Fasit blir möjligt att analysera individers och hushålls motståndskraft och känslighet mot ekonomiska störningar, som exempelvis ett inkomstbortfall eller oväntade ränteförändringar. Syftet med regeringens förslag är att förbättra beslutsunderlaget för den ekonomiska politiken och göra det enklare att ta fram ändamålsenliga åtgärder.

Regeringen menar att en insamling till Fasit som begränsas till att enbart omfatta uppgifter om skulder är tillräcklig för att uppnå de syften som avses. En sådan avgränsning ger det underlag som behövs för att bättre utforma politik inom finansiell stabilitet och fördelningspolitik. Samtidigt undviks onödig kartläggning av individers och hushållens ekonomi.

Lagändringarna började gälla den 1 augusti 2026.

Tidsbegränsat boende för vissa nyanlända invandrare – en ny lag om bosättning

Betänkande: 2025/26:AU14
Beslut: 2026-06-15

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till en ny lag om bosättning för vissa nyanlända invandrare. Beslutet innebär bland annat att kommunerna även i fortsättningen ska vara skyldiga att ta emot nyanlända efter anvisning och att fördelningen av anvisningar mellan kommunerna ska utgå från förutsättningarna för integration i kommunerna. En kommuns önskemål om mottagandet ska dock under vissa förutsättningar tillgodoses vid fördelningen. Det innebär att kommunerna får ett större inflytande över mottagandet av nyanlända än vad som gäller i dagsläget.

Utöver kriterierna för fördelningen som gäller i dag, bland annat arbetsmarknad och befolkningsstorlek, ska det även tas hänsyn till förutsättningarna på bostadsmarknaden och områden där utanförskapet är stort.

Dessutom ska rätten till boende tidsbegränsas till 36 månader och det är kommunen som ska ordna boende under den tiden. Rätten till boende ska kunna upphöra i förtid, bland annat om den nyanlände inte är anvisad till ett arbetsmarknadspolitiskt program och saknar godtagbara skäl för det.

Den nya lagen och följdändringar i andra lagar börjar gälla den 1 januari 2027.

Ny myndighet för miljöprövning

Betänkande: 2025/26:MJU24
Beslut: 2026-06-15

Riksdagen sade ja till regeringens förslag som gör det möjligt att inrätta en ny myndighet för miljöprövningar. Den nya myndigheten, Miljöprövningsmyndigheten, ska ta över de uppgifter som miljöprövningsdelegationerna vid länsstyrelserna i dag ansvarar för. Syftet med beslutet är att göra miljötillståndprocesserna mer effektiva, enkla och likvärdiga.

De nya reglerna börjar i huvudsak att gälla den 1 juli 2027.

Koncentration av viss länsstyrelseverksamhet

Betänkande: 2025/26:KU37
Beslut: 2026-06-10

Riksdagen sade ja till regeringens förslag som handlar om länsstyrelsernas verksamhet. Beslutet innebär att vissa uppgifter som länsstyrelserna gör koncentreras till färre länsstyrelser. Syftet med förändringarna är att verksamheten ska bli mer effektiv, resurserna ska användas bättre och rättssäkerheten ska öka. Verksamheter som kan koncentreras till vissa länsstyrelser är

- deponering av hyra och arrende enligt jordabalken
- avveckling av stadgad åborätt och landgille (äldre former av rättigheter att bebo och bruka någon annans mark)
- individärenden.

Det är länsstyrelserna i Norrbottens, Skåne, Stockholms, Västra Götalands, Örebro och Östergötlands län som verksamheterna ska koncentreras till.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027.

Riksrevisionens rapport om statens insatser för trygga bostadsaffärer

Betänkande: 2025/26:CU43
Beslut: 2026-06-09

Riksdagen har behandlat en skrivelse från regeringen som handlar om Riksrevisionens rapport om statens insatser för trygga bostadsaffärer.

Riksrevisionen har granskat om statens insatser för att ge köpare och säljare ett tillfredsställande skydd vid bostadsaffärer är effektiva. Den övergripande slutsatsen är att det finns brister som påverkar konsumentskyddet vid bostadsaffärer.

Regeringen instämmer i huvudsak i Riksrevisionens iakttagelser om att Fastighetsmäklarinspektionens tillsyn i stort är effektiv, men att tillsynen kan utvecklas. Regeringen instämmer också i iakttagelsen att konsumenters möjligheter att anmäla fastighetsmäklare och få tillgång till alternativ tvistlösning är goda men att även dessa kan förbättras. Regeringen bedömer att Riksrevisionens granskning kan utgöra ett viktigt underlag för att utveckla styrningen av Fastighetsmäklarinspektionen.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, vilket innebär att ärendet avslutades.

En ny mottagandelag

Betänkande: 2025/26:SfU35
Beslut: 2026-06-03

Regeringen föreslår en ny lag för mottagandet av asylsökande för att skapa ett mer ordnat mottagande, effektivisera återvändandet och minska utanförskapet. Riksdagen sa ja till regeringens förslag som bland annat innebär att asylsökande ska vara skyldiga att vistas inom ett begränsat geografiskt område, en så kallad områdesbegränsning, och medverka i närvarokontroller på asylboendet samt att Migrationsverket kommer att kunna fatta individuella beslut om boende- och anmälningsskyldighet för asylsökande. Utöver den nya lagen föreslås också vissa ändringar i andra lagar.

Lagändringarna och den nya lagen började gälla den 1 oktober 2026 med vissa övergångsbestämmelser.

Attraktiva platser – bredare genomslag för politiken för arkitektur, form och design

Betänkande: 2025/26:KrU9
Beslut: 2026-06-03

Regeringen har i en skrivelse presenterat en ny inriktning för arbetet mot det nationella målet för arkitektur-, form- och designpolitiken. Den nya inriktningen innebär bland annat att fler aktörer ska involveras och olika perspektiv ska inkluderas när den gemensamma miljön ska utformas. Dialogen och samverkan ska öka mellan offentliga aktörer, näringsliv, civilsamhället och lokalsamhälle.

Riksdagen delade regeringens uppfattning om att det är angeläget att alla ges goda förutsättningar att påverka förändringen av den gemensamma miljön och välkomnade därför regeringens initiativ.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, vilket innebär att ärendet avslutades.

Lag om hyrköp av bostad

Betänkande: 2025/26:CU32
Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till lag om hyrköp av bostäder. Lagen ska i längden göra det möjligt för fler att äga sitt boende.

Ett avtal om hyrköp innebär att en person – som benämns hyrköpare enligt den nya lagen – har löfte om att få köpa en bostad inom en viss tid och fram till dess få bo i bostaden mot en avgift. Varianter av hyrköp förekommer redan i dag men det har fram till nu inte funnits något enhetligt regelsystem för det.

Riksdagen sa också ja till regeringens förslag till förändringar av systemet med ägarlägenheter. Syftet är att göra ägarlägenheten som boendeform attraktivare. Förslagen innebär bland annat förstärkta möjligheter att vidta sanktioner mot en ägarlägenhetsägare som allvarligt stör sin omgivning.

Den nya lagen och lagändringarna började gälla den 2 juli 2026.

Förenklade regler vid ändring av en byggnad

Betänkande: 2025/26:CU39
Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att göra reglerna tydligare och enklare när man bygger om eller ändrar en byggnad.

Vid en större ändring av en byggnad föreslås att de krav som finns på utformning och tekniska egenskaper främst ska uppfyllas för den del av byggnaden som ändras. Möjligheten att samtidigt ställa krav på hela byggnaden begränsas. Sådana följdkrav får bara ställas om det behövs för att åtgärda allvarliga risker för hälsa och säkerhet, eller för att uppfylla krav på bredbandsanslutning, energihushållning, värmeisolering och hållbar mobilitet. Ändringarna innebär också att ordet ”ombyggnad” ska ersättas med ”större byggnadsändring”.

Ändringarna innebär också vissa lättnader i kraven på tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Till exempel gäller dessa krav inte när en ny bostad inreds på en vind eller i suterräng.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027.

Reformerat försörjningsstöd – bidragstak och ökade möjligheter till arbete

Betänkande: 2025/26:SoU30
Beslut: 2026-05-26

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ett reformerat försörjningsstöd. Syftet med förslaget är att fler ska gå från försörjningsstöd till arbete. Bidragstaket består av flera delförslag:

- en modernisering av riksnormen
- en begränsning av försörjningsstödet för större hushåll
- ett begränsat utrymme för socialnämnden att lämna försörjningsstöd till en högre nivå än riksnormen.

Förslaget innebär också bland annat att

- den som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom ska lämna läkarintyg för att kunna få försörjningsstöd
- den som hyr en bostad i andra hand ska endast få försörjningsstöd till boendekostnader om andrahandsuthyrningen är godkänd
- försörjningsstöd endast ska ges till personer som vistas lagligt i Sverige.

De lagändringar som innebär att det införs krav på att lämna läkarintyg började gälla den 1 juli 2026. Övriga lagändringar börjar gälla den 1 januari 2027.

Hela Sverige ska fungera – politik för starkare landsbygder

Betänkande: 025/26:NU21
Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens proposition som delvis handlar om politiken för starkare landsbygder. Villkoren för att leva, bo och verka på landsbygderna ska stärkas och därigenom ska målet för den sammanhållna landsbygdspolitiken uppnås.

Regeringen beskriver i propositionen, uppdelat i fyra huvudområden, hur åtgärder inom den sammanhållna landsbygdspolitiken samt andra politikområden har eller ska bidra till starkare landsbygder i hela landet. Ett av huvudområdena är bättre förutsättningar för bostadsbyggande, företagande och investeringar i landsbygdsområden.

Regeringen framhåller att förutsättningarna för bostadsbyggande på landsbygden behöver förbättras för att hela Sverige ska kunna fungera och utvecklas hållbart. Möjligheterna till bostadsbyggande på landsbygden påverkas bland annat av utmaningar som är kopplade till glesa marknader, begränsad infrastruktur, problem att rekrytera kompetens och tillgången till kapital.

Nytt mål för effektiv energianvändning och genomförande av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda

Betänkande: 2025/26:CU30
Beslut: 2026-05-20

Regeringen vill införa ett nytt kvalitativt mål för effektiv energianvändning och vill samtidigt göra ändringar i bland annat lagen om energideklarationer. Riksdagen sa ja till regeringens förslag. Det nya målet är kvalitativt och ersätter det nuvarande kvantitativa målet.

Lagändringarna bygger på ett EU-direktiv och innebär bland annat att kraven på att upprätta en energideklaration utökas till att gälla vid en ombyggnad som innefattar en betydande del av byggnadens klimatskärm[11], att energirenoveringsplaner införs, och att det tekniska egenskapskravet avseende laddning av elfordon ändras till att avse hållbar mobilitet.

Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2026.

Kvalificering till socialförsäkringen

Betänkande: 2025/26:SfU21
Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att det ska införas ett krav på kvalificering för att få ta del av vissa bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner. Exempel på sådana förmåner är föräldrapenning på grund- och lägstanivå, barnbidrag och bostadsbidrag.

I dag kan personer som flyttar till Sverige få tillgång till bosättningsbaserade förmåner direkt, utan tidigare anknytning eller arbete. Nu ska det införas krav på kvalificering som kan uppfyllas antingen genom att personen är bosatt i Sverige under en viss tid eller genom att personen är bosatt i Sverige och samtidigt har inkomst av arbete på en viss nivå under en viss tid.

Beslutet innebär också att endast personer som vistas lagligt i Sverige ska kunna få tillgång till bosättningsbaserade förmåner.

Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2027.

[11] En byggnads klimatskärm är dess golv, tak, ytterväggar, fönster och dörrar som utgör gränsen mot omgivningen.

En mer flexibel hyresmarknad

Betänkande: 2025/26:CU31
Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag till privatuthyrningslag och ändringar i bland annat jordabalken och bostadsrättslagen. Ändringarna ska skapa en mer flexibel hyresmarknad och öka tillgången till bostäder. En ny privatuthyrningslag ska införas med syfte att förenkla och förtydliga reglerna för privatpersoner som hyr ut sin bostad. Möjligheterna att hyra ut sin bostadsrätt i andra hand utökas också. Att lägenheten tidigare varit uthyrd ska i det sammanhanget bara tas hänsyn till när bostaden hyrs ut igen om den tidigare uthyrningen skett i betydande omfattning.

Det införs också mer ändamålsenliga regler för att möta företagens behov av bostäder till sin personal och för att underlätta för den allt vanligare boendeformen där hyresgäster hyr varsitt rum och delar på gemensamma ytor, så kallad co-living. De nya reglerna innebär att förutsättningarna för att tillgodose dessa boendeformer genom blockhyra förbättras.[12]

Dessutom höjs ersättningen till hyresförmedlare och det införs regler om bland annat prövningstillstånd i mål om återbetalning av hyra i syfte att effektivisera processen.

Den nya lagen och lagändringarna började gälla den 1 juli 2026.

Ett mer träffsäkert och korrekt bostadsbidrag

Betänkande: 2025/26:SfU24
Beslut: 2026-05-20

Storleken på bostadsbidrag ska beräknas månadsvis i stället för årsvis. Riksdagen sa ja till regeringens förslag som syftar till en mer träffsäker beräkning och som ska minska risken för felaktiga utbetalningar, återkrav och skuldsättning.

För att räkna ut hur mycket en person kan få i bostadsbidrag med de föreslagna reglerna används en persons genomsnittliga månadsinkomst under en tremånadersperiod.

Den som driver eget företag eller av annan anledning inte har en arbetsgivare som lämnar inkomstuppgifter i arbetsgivardeklarationer kommer även fortsättningsvis att basera sin bidragsgrundande inkomst på årsinkomst.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2027.

[12] **Blockhyra innebär att en hyresvärd hyr ut flera bostäder i ett ”block” till en enda hyresgäst, i stället för att hyra ut varje bostad direkt till privatpersoner.**

Effektiv och säker byggprocess

Betänkande: 2025/26:CU24
Beslut: 2026-05-20

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som handlar om att göra byggprocesserna effektivare och säkrare.

Under 2022 trädde regler om certifierat byggprojekteringsföretag i kraft. Inget certifieringsorgan har hittills ackrediterats. Regeringen föreslår att reformen med certifierade byggprojekteringsföretag utvecklas. Det innebär bland annat att uttrycket certifierade byggprojekteringsföretag ändras till byggbedömare och att rollen utökas så att den även omfattar kontroll vid genomförande av byggåtgärder.

Ett annat syfte är att stärka kontrollen av vissa tekniska egenskapskrav vid byggande och förvaltning. Bland annat förstärks rollen som sakkunnig och kraven på kontrollplan utvecklas. Beslutet innebär även ett tydliggörande av att certifieringsverksamhet kan innefatta myndighetsutövning och att sådana beslut får överklagas.

De nya reglerna började gälla den 1 juli 2026.

Kommunala hyresgarantier för en socialt hållbar bostadsförsörjning

Betänkande: 2025/26:CU37
Beslut: 2026-05-06

Kommuner ska kunna bli skyldiga att erbjuda hyresgarantier för att hjälpa enskilda hushåll att etablera sig på bostadsmarknaden. Förslaget innebär att regeringen kan[13] införa en skyldighet för kommuner att ge hyresgarantier. Riksdagen sa ja till förslaget som syftar till att motverka osäkra bostadsförhållanden och utestängning från bostadsmarknaden.

Riksdagen sa också ja till att det införs en sekretessbestämmelse för uppgifter om personliga förhållanden i ärenden om kommunala hyresgarantier.

Lagändringarna började gälla den 1 juli 2026.

[13] Regeringen har genom en förordningsändring gjort det till en skyldighet för kommuner att ställa ut hyresgarantier för vissa barnfamiljer.

Ett register för alla bostadsrätter

Betänkande: 2025/26:CU28
Beslut: 2026-04-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att inrätta ett nytt register för alla bostadsrätter.

I registret ska det bland annat finnas uppgifter om bostadsrättslägenheten, bostadsrättshavaren, bostadsrättsföreningen och pantsättningar. Det innebär att grundläggande uppgifter om bostadsrätter samlas på ett ställe.

Ett av flera syften med ett nationellt bostadsregister är att göra hanteringen av pantsättningar mer modern och rättssäker. I stället för att bara underrätta bostadsrättsföreningen om en pantsättning ska den registreras. Det innebär att köpare, kreditgivare, mäklare och andra intressenter får tillgång till korrekt information om i vilken utsträckning en bostadsrätt är pantsatt (belånad).

Lagändringarna syftar också till att förbättra konsumentskyddet, skapa en mer transparent bostads- och kreditmarknad och förenkla hanteringen av information för myndigheter och marknadsaktörer.

De lagändringar som avser uppbyggnaden av registret ska börja gälla den 1 januari 2027. Övriga lagändringar ska börja gälla den dag som regeringen bestämmer.

Identitetskrav vid lagfart och åtgärder mot kringgåenden av bostadsrättslagen

Betänkande: 2025/26:CU27
Beslut: 2026-04-22

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om skärpta krav på att ange en identitetsbeteckning vid ansökan om lagfart. Riksdagen ställde sig också bakom regeringens förslag som ska hindra att regelverket kringgås när hyresrätter ombildas till bostadsrätter.

Beslutet innebär att en lagfartsansökan i fråga om en fysisk person ska innehålla uppgifter om förvärvarens person- eller samordningsnummer. När det gäller juridiska personer ska ansökan innehålla uppgifter om förvärvarens organisationsnummer. Syftet med beslutet är att skapa bättre kontroll över vem som äger en fastighet. Skärpta identitetskrav kan bidra till polisens och andra myndigheters möjligheter att förebygga och bekämpa brott.

Om en bostadsrättsförening vill förvärva ett hyreshus för att ombilda hyresrätter till bostadsrätter ska detta beslutas på en föreningsstämma. Ombildnings-beslutet är bara giltigt om hyresgästerna i minst två tredjedelar av de lägenheter som omfattas av förvärvet går med på beslutet. Riksdagsbeslutet innebär att det införs ett krav på att en bostadshyresgäst ska ha varit folkbokförd på en fastighet

under minst sex månader närmast före föreningsstämman för att få räknas med i den kvalificerade majoritet som krävs.

De nya reglerna började gälla den 1 juli 2026.

Stärkt säkerhetsskydd vid fastighetsöverlåtelser

Betänkande: 2025/26:JuU29
Beslut: 2026-03-31

Regeringen vill att överlåtelser av fastigheter ska omfattas av säkerhetsskyddslagens regler om överlåtelse. Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ändringar i säkerhetsskyddslagen.

Förslaget innebär att den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och som vill överlåta fastigheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet måste göra en särskild säkerhetsskyddsbedömning och pröva om överlåtelsen är lämplig. Dessutom måste denne samråda med tillsynsmyndigheten innan överlåtelsen.

Förslaget innebär också att tillsynsmyndigheten kan förbjuda olämpliga överlåtelser. Även överföring av äganderätt genom fastighetsbildning omfattas av förslaget. Syftet är att minska risken för att fastigheter förvärvas med avsikt att skada Sveriges säkerhet.

Lagändringarna började gälla den 1 juli 2026.

Utveckling av makrotillsynsområdet

Betänkande: 2025/26:FiU36
Beslut: 2026-03-04

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som handlar om förändrade amorteringskrav och bolånetak. Förslagen innebär bland annat att bolånetaket höjs från 85 till 90 procent av bostadens marknadsvärde vid köp av en ny bostad, medan möjligheten att utöka sitt bolån med ett så kallat tilläggslån begränsas till 80 procent av bostadens marknadsvärde. Tilläggslån kan exempelvis användas för att renovera bostaden.

Enligt förslagen ska även det så kallade skärpta amorteringskravet tas bort, det vill säga kravet på ytterligare amortering med minst 1 procent om låntagarens samlade bostadslån överstiger 4,5 gånger bruttoårsinkomsten. Det ursprungliga amorteringskravet som styrs av belåningsgraden blir kvar.[14]

Förslagen innebär också att en ny lag om begränsning av bostadskrediter ersätter Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om amorteringskrav och bolånetak.

[14] Över 70 % i belåningsgrad: Amortering med 2 % per år av det totala lånebeloppet. Mellan 50–70 % i belåningsgrad: Amortering med 1 % per år av det totala lånebeloppet. Högst 50 % i belåningsgrad: Ingen amortering krävs.

Lagändringarna började gälla den 1 april 2026.

Anpassningar till EU:s nya byggproduktförordning

Betänkande: 2025/26:CU7
Beslut: 2026-01-28

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om lagändringar som gäller byggprodukter. Ändringarna görs för att anpassa svensk lag till ny EU-lagstiftning på området. Bland annat innebär det nya hänvisningar till EU-lagstiftningen och förtydligande av regler som gäller typgodkännanden.

Lagändringarna började gälla den 1 mars 2026.

En förbättrad modell för presumtionshyra

Betänkande: 2025/26:CU5
Beslut: 2025-11-19

Reglerna om hyressättning för nyproducerade lägenheter, så kallade presumtionshyror, ska bli mer flexibla. Riksdagen sa ja till regeringens förslag till lagändringar som gäller presumtionshyror.

Presumtionshyra tillämpas ofta vid nyproduktion och innebär att hyran bestäms för de första 15 åren. Under den tiden höjs i regel inte hyran lika mycket som för lägenheter med bruksvärdeshyror. Det gör att inflyttningshyran för nyproduktion i dag oftast är högre än på hyresmarknaden i övrigt.

Med de nya reglerna ska det finnas större möjligheter att justera presumtionshyrorna löpande under hyrestiden. Enligt förslaget ska detta skapa både bättre förutsättningar att bygga hyresbostäder och möjliggöra lägre inflyttningshyror för hyresgästerna. En annan del i förslaget är att hyresgästerna ska få större möjligheter att själva påverka lägenhetens utformning – och därmed hyran – genom önskemål om tillval eller frånval. För att möjliggöra angelägna moderniseringar av en fastighet ska hyran också kunna ändras med hänsyn till ett väsentligt intresse.[15]

Tvister som rör inledande presumtionshyror och löpande justeringar av sådana hyror ska enligt regeringens förslag kunna lösas med hjälp av en så kallad skiljeman som utses av hyresnämnden.

Lagändringarna började gälla den 1 januari 2026.

Ett nytt regelverk för bygglov

Betänkande: 2025/26:CU2
Beslut: 2025-10-22

[15] Det skulle exempelvis kunna handla om installation av solceller.

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ett enklare, effektivare och mer ändamålsenligt regelverk för bygglov. Syftet med förslaget är att skapa fler bostäder och öka fastighetsägares möjligheter att bestämma hur den egna fastigheten ska utvecklas. Regeringen föreslår bland annat följande:

- I områden som inte omfattas av en detaljplan ska det bli möjligt att göra fler och större åtgärder utan bygglov. Dock ska bygglov fortfarande krävas vid byggnation nära gräns, inom områden som är av riksintresse för totalförsvaret och inom särskilt värdefulla områden.
- Större tillbyggnader ska kunna byggas utan krav på bygglov.
- Kravet på bygglov för fasadförändringar för en- och tvåbostadshus slopas.
- Bygglov ska kunna ges för vindsinredning i bostadshus trots att det i detaljplanen finns ett vindsinredningsförbud.
- Kravet på så kallat planenligt utgångsläge slopas femton år efter att detaljplanens genomförandetid har gått ut.

Lagändringarna började gälla den 1 december 2025.

Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet

Betänkande: 2024/25:MJU22
Beslut: 2025-06-17

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som syftar till att det svenska genomförandet av MKB-direktivet ska bli tydligare. MKB-direktivet innehåller EU-bestämmelser om miljöbedömningar för vissa offentliga och privata projekt. Direktivet är sedan tidigare genomfört i svensk lag, men EU-kommissionen har lämnat synpunkter på hur den svenska lagstiftningen är utformad. Som en följd av detta har regeringen b.la. föreslagit följande förändringar:

- Beslut om betydande miljöpåverkan ska göras tillgängliga för allmänheten.
- Regeringen ska få bestämma regler om när en anmälningspliktig verksamhet tidigast får påbörjas.
- Det ska bli tydligare att miljöorganisationer får överklaga vissa beslut.

Lagändringarna, som införs i miljöbalken samt i ett antal andra sektorslagar, började gälla den 1 augusti 2025.

Lättnader i byggkraven för studentbostäder

Betänkande: 2024/25:CU19
Beslut: 2025-05-21

Det ska bli möjligt att göra undantag från kraven på tillgänglighet och användbarhet i en byggnad som innehåller studentbostäder. Riksdagen sa ja till regeringens förslag till ändringar i plan- och bygglagen.

Undantag från kraven gäller för högst 80 procent av antingen det totala antalet studentbostäder i en byggnad eller det antal studentbostäder som tillkommer i en byggnad när en åtgärd vidtas. Syftet är att skapa förutsättningar för att öka byggandet av studentbostäder med lägre hyra.

Minst 20 procent av studentbostäderna ska fortfarande uppfylla de nuvarande kraven på tillgänglighet och användbarhet. En studentbostad som omfattas av undantaget från kraven på tillgänglighet och användbarhet ska dock kunna besökas av en person med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.[16]

Lagändringarna började gälla den 1 juli 2025.

Lättnader i strandskyddet – ett första steg

Betänkande 2024/25:MJU16
Beslut: 2025-05-15

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som innebär flera lättnader i strandskyddsreglerna.

Strandskyddets syften är att på lång sikt skydda allmänhetens tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. Enligt förslaget ska små vatten och vatten som anlagts i modern tid inte lägre omfattas av det generella strandskyddet. Förslaget innebär också att möjligheterna att bygga eller vidta åtgärder i strandnära lägen ökar. Vidare ska kommuner enklare kunna besluta att strandskyddet inte återinträder när de antar en ny detaljplan. Strandskydd ska emellertid i enskilda fall få införas för små vatten med särskild betydelse för strandskyddets syften.

Undantaget för företag som använder sig av naturresurser på land och i vatten, så kallade areella näringar, blir enligt regeringens förslag mer generöst. Bestämmelserna för areella näringar ska även kompletteras så att vattenbruk, alltså verksamhet som bedriver odling i vatten, exempelvis fisk- och skaldjursodling, också omfattas av lättnaderna.

Förslagen började gälla 1 juli 2025.

[16] Det skulle till exempel kunna handla om att se till så att en tillgänglighetsanpassad WC finns att tillgå i byggnaden.

Ny strategi för levande och trygga städer

Betänkande: 2024/25:CU16
Beslut: 2025-05-14

Riksdagen har behandlat regeringens skrivelse om en ny strategi för levande och trygga städer. Skrivelsen handlar om en ny inriktning för stadsutvecklingspolitiken med ett nytt nationellt mål för stadsutveckling.

I skrivelsen finns 13 fokusområden för den nationella stadsutvecklingspolitiken som syftar till att Sveriges städer utifrån sina förutsättningar ska utvecklas till levande, trygga och robusta städer. Riksdagen välkomnar regeringens nya strategi och det nya nationella målet för stadsutveckling.

Riksdagen lade regeringens skrivelse till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån

Betänkande: 2024/25:CU17
Beslut: 2025-05-14

Riksdagen sa ja till en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av bundna bolån. En ränteskillnadsersättning är den summa som en låntagare behöver betala till sin bank när ett lån med bunden ränta ska lösas i förväg.

Syftet med den nya modellen är att stärka konsumentskyddet genom att minska risk för omotiverade skillnader mellan olika låntagare som förtidsbetalar sitt bundna bostadslån. Dessutom är tanken med de nya reglerna att det ska bli enklare för låntagare att planera sin ekonomi och att konkurrensutsätta sina bostadslån.

De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli 2025.

Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning

Betänkande: 2024/25:CU6
Beslut: 2025-01-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag som ska skapa bättre förutsättningar för kommunernas arbete med bostadsförsörjning.

Lagändringarna innebär bland annat vissa förtydliganden gällande kommunala bostadsförmedlingar. En sådan bostadsförmedling ska huvudsakligen förmedla lägenheter i turordning efter kötid för att ha rätt att ta ut köavgift. Genom lagändringen ska det bli tydligare att en kommunal bostadsförmedling har rätt att ta ut köavgift även om den reserverar lägenheter för vissa kategorier av sökande eller fördelar lägenheter enligt ett förturssystem.

Lagändringarna innebär också att nuvarande kommunala riktlinjer för bostadsförsörjningen ersätts av en handlingsplan. I handlingsplanen ska kommunerna redogöra för behovet av nya bostäder och ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner både i planeringen och vid bostadsbyggandet.

Riksdagen riktar även en uppmaning, ett så kallat tillkännagivande, till regeringen om att se över hur användandet av reservationer och förtur vid kommunal bostadsförmedling kan begränsas. Tillkännagivandet lämnades med anledning av två förslag i följdmotioner.

Lagändringarna började gälla den 1 mars 2025.

Steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning

Betänkande: 2024/25:MJU4
Beslut: 2024-10-23

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om steg på vägen mot en mer effektiv miljöprövning. Syftet med lagändringarna är att skapa en modernare och mer effektiv miljöprövning och att förenkla regelverket genom större enhetlighet och tydligare kravnivåer.

Bland annat ska ändringstillstånd kunna användas i större utsträckning än idag, detta för att viljan att investera inte ska hämmas och att infasningen av ny teknik inte fördröjs. Dessutom ska giltighetstiden för tidsbegränsade tillstånd kunna förlängas med tre år.

Lagändringarna innebär också att länsstyrelsens uppgifter under avgränsningssamrådet ska utvecklas för att öka möjligheten att få fram ett bra underlag. Även antalet partsmyndigheter minskas genom att Kammarkollegiet inte längre ska vara en sådan myndighet.

Vidare görs ändringar för att det ska hållas fler muntliga förberedelser och att användningen av tidsplaner ska öka. Dessutom ska fler mål få avgöras utan huvudförhandling och utrymmet för digital handläggning ska öka.

De nya bestämmelserna började gälla den 1 januari 2025.

Riksrevisionens rapport Svart på vitt – rotavdragets kostnader och effekter

Betänkande: 2023/24:SkU28
Beslut: 2024-06-13

Riksrevisionen har granskat om regeringen har utformat rotavdraget så att det på ett varaktigt och effektivt sätt ökar arbetsutbudet och minskar svartarbetet. I sin rapport bedömer Riksrevisionen att rotavdraget har haft en relativt stor betydelse för att minska hushållens efterfrågan på svarta hantverkartjänster, men däremot haft en mycket begränsad effekt när det gäller att öka köparnas arbetsutbud och inkomster.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att rotavdraget i sin nuvarande utformning inte skapar tillräckligt stora skatteintäkter, genom minskat svartarbete och ökat arbetsutbud, för att motivera statens kostnader för rotavdrag.

I en skrivelse instämmer regeringen delvis i Riksrevisionens iakttagelser men anser att värdet av minskat svartarbete underskattas i rapporten. Regeringen planerar i dagsläget inte att göra några förändringar av rotavdraget med anledning av Riksrevisionens rapport.

Riksdagen lade regeringens skrivelse om Riksrevisionens rapport till handlingarna, det vill säga avslutade ärendet.

Tillfälligt höjt tak för rotavdraget

Betänkande: 2023/24:SkU24
Beslut: 2024-05-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att tillfälligt höja taket för rotavdraget. Det innebär att taket för rotavdraget tillfälligt ska höjas och att det tillfälligt ska införas separata tak för rot- respektive rutavdraget.

Det tillfälligt höjda taket syftar till att temporärt främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi. Bestämmelserna får tillämpas på hushållsarbete som har betalats, förmån av hushållsarbete som har tillhandahållits och hushållsarbete som har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration under beskattningsåret 2024.

De nya reglerna började gälla den 1 juli 2024 och upphörde att gälla vid årsskiftet 2024/2025.

Åtgärder för tryggare bostadsområden

Betänkande: 2023/24:CU20
Beslut: 2024-05-22

För att skapa tryggare bostadsområden i hela landet har regeringen föreslagit att fastighetsägare ska få utökade möjligheter att säga upp hyresgäster som begår brott. Ett hyresavtal ska kunna sägas upp om hyresgästen begår brott som typiskt sett försämrar närmiljön för dem som bor i lägenhetens omgivning. Det ansvar som hyresgästen har för barn och andra personer som bor eller vistas i lägenheten innefattar även att se till att dessa personer inte begår brott som skapar otrygghet för övriga boende. Ett hyresavtal ska kunna sägas upp i fler fall än vad som tidigare varit möjligt om lägenheten används för att begå brott (gäller allvarlig eller omfattande brottslighet). Dessutom tydliggörs och skärps hyresgästens skyldighet att bevara tryggheten inom fastigheten.

För att motverka missbruk av reglerna om inneboende ska hyresgästens rätt att inrymma utomstående personer i lägenheten stramas åt. Hyresvärden ska också få bättre möjligheter att kontrollera hur en lägenhet används.

Förslagen innebär även förbättrade förutsättningar för en hyresgäst som utsatts för våld av en närstående att behålla lägenheten vid en uppsägning. Dessutom förstärks möjligheterna för en medhyresgäst eller medboende make eller sambo som utsatts för våld av en närstående att överta ett hyreskontrakt.

Riksdagen sa ja till förslagen och lagändringarna började gälla den 1 juli 2024.

Bättre möjligheter för Skatteverket att göra dataanalyser och urval i folkbokföringsverksamheten

Betänkande: 2022/23:SkU8
Beslut: 2023-03-29

Genom lagändringarna får Skatteverket behandla personuppgifter för att göra dataanalyser och urval i syfte att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga uppgifter i folkbokföringen. Myndigheten ska rikta in sig på områden med hög risk för fel och fusk och där man kan uppnå bästa möjliga effekt.

För de uppgifter som samlas in för analys och urval införs en ny reglering, som bland annat syftar till att minska det intrång i den personliga integriteten som förslagen kan innebära. Till exempel införs särskilda regler om längsta tid för behandling av personuppgifter samt ett starkt sekretesskydd.

Lagändringarna som gäller dataanalyser och urval och ändringen i lagen om riskskatt för kreditinstitut började gälla den 1 maj 2023. Övriga lagändringar började gälla den 1 september 2023.

Möjligheten till tidsbegränsade bygglov för bostäder förlängs

Betänkande: 2022/23:CU16
Beslut: 2023-03-29

Riksdagen sa ja till regeringens förslag om att förlänga giltighetstiden av regleringen för tidsbegränsat bygglov för nybyggnad för bostadsändamål och tillhörande åtgärder. Den här typen av bygglov får ges bland annat utan prövning av om behovet av åtgärden är tillfälligt.

Syftet med lagändringarna är att det fortsatt ska vara möjligt att bygga bostäder med tidsbegränsade bygglov. Detta med hänsyn till att behovet av bostäder är stort och inte kan tillgodoses fullt ut genom ordinarie plan- och byggprocesser.

Lagändringen innebär att giltighetstiden för regleringen av dessa typer av bygglov förlängs till den 1 maj 2028.

Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister

Betänkande: 2022/23:CU2
Beslut: 2022-11-24

Den förra regeringen har lagt fram ett förslag om tvistlösning vid vissa kollektiva hyresförhandlingar. Det innebär bland annat ett nytt oberoende tvistlösningsorgan för hela hyresmarknaden och skärpta regler för hyresförhandlingarna.

Parterna på hyresmarknaden för regelbundet kollektiva förhandlingar om den allmänna hyresnivån. Sådana förhandlingar kallas ofta för de årliga hyresförhandlingarna. När dessa förhandlingar drar ut på tiden kan det innebära ekonomiska risker för de inblandade parterna.

Inom det allmännyttiga hyresbeståndet finns i dag ett tvistlösningsorgan, Hyresmarknadskommittén (HMK). Nu ska en motsvarande lösning införas för hela hyresmarknaden, även för det privata hyresbeståndet. Om parterna inte kommer överens om den årliga hyresändringen ska en särskild skiljeman kunna utses att pröva tvisten. Syftet är att effektivisera de kollektiva förhandlingarna och att de årliga hyresförhandlingarna ska kunna avgöras snabbare.

Det införs även skärpta regler för hyresförhandlingarnas sammanträden. Bland annat kan en part bli skadeståndsskyldig om den inte inställer sig till ett förhandlingssammanträde som ska hållas inom en viss tid.

De nya reglerna började gälla den 1 januari 2023.

Bostadsförsörjning i statens budget

Regeringen får lämna förslag till ändringar i statens budget vid högst två tillfällen under ett pågående budgetår. Dessa förslag samlas i så kallade ändringsbudgetar. En ändringsbudget lämnas vanligtvis på våren i samband med den ekonomiska vårpropositionen (vårändringsbudget) och på hösten i samband med budgetpropositionen (höständringsbudget).

Förslagen i ändringsbudgetarna ska vara orsakade av förändringar som inte var möjliga att förutse när budgetpropositionen beslutades. Propositionerna höständringsbudget och vårändringsbudget innehåller förslag till ändringar i den redan beslutade budgeten. Bara om det finns särskilda skäl får regeringen lämna förslag till ändringar i budgeten vid ytterligare tillfällen. Dessa förslag lämnas i så kallade extra ändringsbudgetar, vilket till exempel skett vid ett flertal tillfällen då Sverige beslutat om stödpaket till Ukraina.

Begränsningar i redogörelsen nedan är som följer. Det redogörs för satsningar i statens budget från och med budgetpropositionen för 2023 till och med budgetpropositionen för 2026. I redogörelsen över vårändringsbudgetar och höständringsbudgetar redogörs för alla budgetförändringar som berör bostadsförsörjning. I redogörelsen över ordinarie budgetpropositioner redogörs endast för åtgärder som lyfts under rubriken politikens inriktning i utgiftsområde 18, vilket är den text där regeringen beskriver inriktningen för bostadspolitiken. Det är också i utgiftsområde 18 som målet för bostadspolitiken och bostadsmarknaden finns utskrivet och följs upp. Det är alltså främst de satsningar som listas i utgiftsområde 18 som ska leda till att Sverige når riksdagens bostadspolitiska mål. Extra ändringsbudgetar inkluderas bara i redogörelsen om de innehåller satsningar av bostadspolitisk karaktär.

Riksdagens bostadspolitiska mål

Målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas (prop. 2011/12:1, bet. 2011/12:CU1, rskr. 2011/12:89).

För området bostadsmarknad är målet även långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:CU1, rskr. 2008/09:116).

Vårändringsbudget 2026

Beslutad 9 juni 2026

Vårändringsbudgeten 2026 innehöll ett beslut med påverkan på bostadsförsörjningen. I vårändringsbudgeten 2026 beslutade man öka anslaget 4:7 i utgiftsområde 9 med 10 000 000 kr med motiveringen att det är angeläget att öka statsbidraget till kommunerna för att stärka arbetet med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende. Man ökade samtidigt anslaget till Socialstyrelsen med 8 000 000 kr med motiveringen att det angeläget att Socialstyrelsen ges bättre förutsättningar att arbeta med att motverka mäns våld mot kvinnor.

Budgetpropositionen för 2026

Beslutad 10 december 2025

Budgetpropositionen för 2026 innehöll flera punkter som berör bostadsförsörjning:

- Det ska bli lättare för barnfamiljer att få en egen bostad. Därför ska det bli obligatoriskt för kommuner att under vissa förutsättningar tillhandahålla hyresgarantier till denna grupp. I detta syfte föreslår regeringen att medel omfördelas till utgiftsområde 25, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.
- För att stödja näringslivets gröna omställning och bostadspolitisk utveckling i framför allt norra Sverige föreslår regeringen att medel avsätts under 2026 för ett tillskott till stiftelsen Norrlandsfonden.
- Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att fortsätta genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Därutöver avser regeringen att verka för att tillståndsprocesserna kortas, blir effektivare och mer förutsebara samt för att beslutsprocesser i större utsträckning utgår från en samhällsekonomisk analys. Arbetet med att förenkla tillståndsprövningen enligt miljöbalken fortsätter med ökad kraft.
- En särskild utredare ska analysera strandskyddsbestämmelserna och föreslå ändringar för att reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna att bygga nära vatten (dir. 2025:59). Utredaren ska bland annat analysera och ta ställning till hur kommunerna kan ges en större roll i frågor som rör strandskydd.
- Regeringen avser att höja bolånetaket och slopa det skärpta amorteringskravet. Regeringen ser att ett ökat eget ägande och en blandning av upplåtelseformer är viktiga faktorer för att få till stånd en positiv utveckling i bostadsområden som präglas av utanförskap.
- Regeringen föreslår att medel tillförs Brottsförebyggande rådet för att sprida kunskap och ge stöd till olika aktörer som arbetar med trygghet och brottsförebyggande åtgärder i den byggda miljön.

- Regeringen avser att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys. Regeringen föreslår att Länsstyrelserna tilldelas medel för att bidra till översynen.
- Regeringen har gett Boverket i uppdrag att utreda och föreslå förenklingar och lättnader av reglerna för trafikbuller vid bostäder. Målet är att förenkla detaljplaneprocessen, sänka produktionskostnader och öka flexibiliteten i bostadsbyggandet.
- Regeringen förstärker Boverkets arbete med att kontrollera de intygsgivare som bl.a. granskar nybildade bostadsrättsföreningars ekonomiska planer. Utöver det ska Boverket, enligt förslag om ett nytt system för bosättning av vissa nyanlända, bl.a. bistå Migrationsverket vid framtagande, utvärdering och revidering av fördelningsmodellen som fördelar nyanlända mellan kommunerna.
- För att fortsatt finansiera arbetet med manuell granskning vid utelämnande av allmänna handlingar och viss teknisk utveckling föreslås det att Lantmäteriet tilldelas medel. Att använda oriktiga identitetsuppgifter i lagfartsansökningar kan vara ett led i penningtvätt eller andra former av ekonomisk brottslighet. Regeringen föreslår därför att Lantmäteriet tilldelas medel för utökade identitetskontroller vid lagfartsansökningar.
- Det befintliga statsbidraget till kommuner med svag bostadsmarknad kommer att avvecklas.

Höständringsbudget 2025

Beslutad 26 november 2025

Höständringsbudget 2025 hade ett beslut som berör bostadsförsörjning. Riksdagen sa ja till regeringens förslag om ökat anslag med 8 600 000 kronor för statsbidrag för energieffektivisering av flerbostadshus. Anslaget används även för utgifter för att administrera stöden. Stödet för energieffektivisering av flerbostadshus avvecklades efter riksdagens beslut om statens budget för 2022. Utgifterna för stöd som beviljades under perioden fr.o.m. den 1 oktober t.o.m. den 31 december 2021 bedöms dock bli högre än vad som tidigare har beräknats. Det beror på att fler projekt förväntas slutföras.

Vårändringsbudget 2025

Beslutad 11 juni 2025

Regeringen satsade 160 miljoner kronor på ett kapitaltillskott till Norrlandsfonden, sammanlagt skulle det innebära att fonden får ett tillskott på 300 miljoner kronor under 2025. Pengarna är tänkta att fungera som ett topplån och som en katalysator för att få i gång byggandet. Boverket tillfördes 4 mnkr för att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, det så kallade Sverigehuset. För att skydda sekretessbelagd information granskar Lantmäteriet sedan maj 2024 akter manuellt innan utlämning till externa beställare. Mot bakgrund av detta tillfördes Lantmäteriet 30 mnkr i ökat anslag som ska användas till teknikutveckling och rekrytering av 20 nya medarbetare under 2025.

Extra ändringsbudget för 2025 – Tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdraget

Beslutad 7 maj 2025

Riksdagen sa ja till regeringens förslag att höja subventionsgraden för rotavdrag[17] från 30 procent till 50 procent. Höjningen gäller från och med 12 maj 2025 till och med den 31 december 2025. Förslaget syftar till att stötta byggbranschen genom att bland annat dämpa effekterna av det ekonomiska läget.

Statens budget för 2025 påverkas av förslaget genom minskade skatteintäkter på ca 4,35 miljarder kronor. Rotavdraget är subventionerat av staten vilket innebär att staten står för delar av kostnaden för utförandet av rotarbeten (arbetskostnaden). Avdraget bekostas genom skattereduktion och ger staten minskade skatteintäkter.

Höständringsbudgeten 2024

Beslutad 27 november 2024

Höständringsbudgeten 2024 hade inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

[17] ROT-avdrag kallas det avdrag en privatperson kan få när den anlitar ett företag för reparation, underhåll, ombyggnad eller tillbyggnad.

Budgetpropositionen för 2025

Beslutad hösten 2024

Budgetpropositionen för 2025 innehöll flera punkter som berör bostadsförsörjning:

- Regeringen avser att utvidga det befintliga statsbidraget till byggemenskaper, både vad avser stödmottagare och projekt som kan få stöd.
- Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Plan- och bygglagen (2010:900) samt tillståndsprövningen enligt miljöbalken ska förenklas betydligt. Regeringen avser att ytterligare reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna för bebyggelse nära vatten. Regeringen avser även att genomföra betydande lättnader i byggkraven för studentbostäder. Därtill ska Boverket ges i uppdrag att undersöka möjligheterna till lättnader i byggkraven i samband med ombyggnation.
- Regeringen avser att genomföra en översyn av befintliga system och regelverk i syfte att upprätta en mer sammanhållen ordning för nationell fysisk planering, baserad på en samlad samhällsekonomisk analys.
- Regeringen bedömer att regelverket för bygglov behöver bli enklare, effektivare och mer ändamålsenligt. Med anledning av kommande förändringar i Boverkets byggregler och i regelverket kring bygglov avser regeringen att ge Boverket i uppdrag att genomföra en ny satsning på kompetens inom tillämpningen av plan- och bygglagen riktad mot kommunerna.
- Boverket ska få i uppdrag att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras, och undersöka förutsättningarna för att, med vissa begränsningar, bygglovsbefria uppförande av sådana typgodkända småhus, det s.k. ”Sverigehuset”.
- För att komma till rätta med byggfel som uppskattas innebära stora kostnader varje år tilldelas Boverket medel för att verka som samlande aktör och sprida kunskap om hur byggfel kan minskas.
- För att stödja den gröna industriomställningen i norra Sverige avser regeringen att avsätta medel för bostadspolitisk utveckling i norra Sverige. Regeringen avser även att införa en möjlighet att subventionera kreditgarantiavgifter i syfte att underlätta anordnandet av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner.
- Regeringen avser att ge Lantmäteriet medel för utveckling av och arbete med ett register för bostadsrätter.
- För att stärka upp arbetet med att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen avsätts medel för det fortsatta arbetet med att etablera en digitalt obruten samhällsbyggnadsprocess.

Vårändringsbudgeten 2024

Beslutad 12 juni 2024

I vårändringsbudgeten 2024 beslutades det om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag. Tilläggsbidragets storlek beslutades fortsätta vara 40 procent av det preliminära bostadsbidraget och den tillfälliga höjningen skulle gälla till och med den 31 december 2024.

Budgetpropositionen för 2024

Beslutad 29 november 2023

Budgetpropositionen för 2024 innehöll följande punkter som berör bostadsförsörjning:

- För att fler ska få möjlighet att äga sitt boende har regeringen tillsatt en utredning med uppdrag att föreslå en utvidgning av systemet med ägarlägenheter och en ny modell för hyrköp av bostäder (dir. 2023:62).
- För att främja sysselsättningen i byggsektorn under lågkonjunkturen i svensk ekonomi föreslår regeringen att taket för rotavdraget tillfälligt höjs under 2024.
- För att öka bostadsutbudet på kort sikt behöver det bli enklare att nyttja det befintliga bostadsbeståndet. En utredning har tillsatts i syfte att bl.a. främja ett bättre utnyttjande av det befintliga bostadsbeståndet (dir. 2023:92).
- Genom långsiktigt goda och förutsägbara villkor kan viljan att investera i, samt äga och förvalta bostäder, öka. En utredning har tillsatts med uppdrag att bl.a. se över systemet med presumtionshyror (dir. 2023:92).
- Planprocesserna ska förkortas och reglerna i bl.a. plan- och bygglagen (2010:900) samt miljöbalken ska förenklas betydligt. Dessutom ska ett analysarbete kring strandskyddet påbörjas.
- För att öka bostadsbyggandet föreslår regeringen stöd till kommuner för att planlägga mer byggbar mark, särskilt för småhus. För att stimulera till höjd planberedskap föreslår regeringen en bonus för nya planer för småhus till kommunerna. Regeringen föreslår även stöd för omvandlingar från t.ex. kontor till bostäder.
- För att underlätta de stora företagsetableringar och -expansioner som sker i norra Sverige avser regeringen att utarbeta en strategi för nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län, i vilken bostadsförsörjning är en viktig del.
- Regeringen avser att fasa ut stadsmiljöavtalen genom att inga nya ansökningar beviljas.
- För att nå en större ekonomisk trygghet för barnfamiljer med låg ekonomisk standard föreslår regeringen att det för perioden januari till juni 2024 ska betalas ut ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer med bostadsbidrag.

- För att fortsätta implementeringen, och på sikt kunna tillgängliggöra värdefulla datamängder avgiftsfritt och därmed uppnå kraven som ställs i Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 av den 21 december 2022 om fastställande av en förteckning över särskilda värdefulla dataset och arrangemangen för offentliggörande och vidareutnyttjande av dessa föreslår regeringen att Lantmäteriet tillförs medel.

Höständringsbudgeten 2023

Beslutad 29 november 2023

Höständringsbudgeten 2023 innehöll inga förslag som berör bostadsförsörjning.

Vårändringsbudgeten 2023

Beslutad 20 juni 2023

I vårändringsbudgeten 2023 beslutades om en förlängning av det tillfälliga tilläggsbidraget till barnfamiljer med bostadsbidrag. Tilläggsbidraget lämnades vid tidpunkten för beslutet med ett belopp motsvarande 25 procent av det preliminära bostadsbidraget. Omräkningsfaktorn höjdes i och med beslutet till 40 procent. Förslaget trädde i kraft den 1 juli 2023 och gällde till och med den 31 december 2023.

Höständringsbudgeten 2022

Beslutad 14 december 2022

Höständringsbudgeten 2022 innehöll inga förslag som berörde bostadsförsörjning.

Budgetpropositionen för 2023

Beslutad 13 december 2022

Budgetpropositionen för 2023 innehöll inga nya förslag som berörde bostadsförsörjning, däremot redogjorde regeringen för några eventuella kommande förslag:

- Det ska tas fram reformer som möjliggör för fler att äga sitt boende.
- Reformer för att öka tillgången till byggbar mark ska tas fram och reglerna för att bygga ska förenklas betydligt.
- Kommuner ska uppmanas och stimuleras att höja sin planberedskap, särskilt vad gäller småhus.
- Reformer ska genomföras som ger incitament till ökat byggande, inte minst för att tillgängliggöra bostäder för grupper som i dag har svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Regeringsuppdrag till myndigheter

Avgränsningar

Det finns drygt 360 statliga myndigheter under regeringen. Deras uppgift är att praktiskt genomföra de beslut som riksdag och regering har fattat. För att begränsa redogörelsen något har ett urval av statliga myndigheter gjorts. Myndigheterna är sådana som bedöms särskilt relevanta ur bostadspolitisk synvinkel. Dessa är Boverket, Lantmäteriet och Länsstyrelserna. Både regeringsuppdrag som givits i regleringsbrev och utanför inkluderas i sammanställningen.

Pågående regeringsuppdrag

Nedan listas pågående regeringsuppdrag (både i och utanför regleringsbrev) som bedöms ha en koppling till bostadsförsörjning. Ett pågående regeringsuppdrag innebär att myndigheten arbetar med uppdraget i detta nu. I sin tur innebär det en möjlighet att till exempel kontakta myndigheten, göra inspel, bidra med fakta, kunskapsunderlag och viktiga perspektiv.

För en lista över alla regeringsuppdrag som både getts till myndigheterna och hunnit avslutas inom mandatperioden – se nästa del i rapporten.

Pågående regeringsuppdrag Boverket		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisas senast**
Regeringen ger bland annat Boverket i uppdrag att, med utgångspunkt i kommittédirektivet En utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar (dir. 2026:52), bistå Utredningen om en utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar.	Den 3 september 2026 LI2026/01547	Boverket ska senast den 5 maj 2028 redovisa en sammanfattning av myndigheternas arbete med uppdraget.
Uppdrag till Boverket och Socialstyrelsen att ta fram informationsmaterial till bostadsrättsföreningar om mäns våld mot kvinnor.	Den 14 juli 2026 S2026/01508	Boverket ska senast den 11 oktober 2027 lämna sin och Socialstyrelsens skriftliga redovisning av uppdraget till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket att definiera eller omdefiniera vissa termer i plan- och byggregelverket samt föreslå sätt för tillgängliggörande av areatermer.	Den 4 juni 2026 LI2023/02205, LI2026/01011	Boverket ska senast den 30 juni 2027 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet.

Uppdrag till Tillväxtverket, Boverket, Trafikverket och länsstyrelserna att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet.	Den 2 maj 2024 LI2024/01013	Slutredovisas av Tillväxtverket den 21 februari 2028.
Uppdrag till Boverket att förebygga att fel, brister och skador vid byggprojekt uppkommer och ändring av uppdraget om bättre projektkultur genom upphandling.	Den 13 mars 2025 LI2023/00028	Delredovisas den 13 mars 2026 och den 18 maj 2028. Uppdraget slutredovisas senast den 20 december 2030 till Regeringskansliet.
Fortsatt arbete för Rådet för hållbara städer och uppdrag till myndigheter, bland annat Boverket, att bistå rådet. *I regeringsbeslutet om detta uppdrag framgår att rådet byter namn till Rådet för levande städer*.	Den 30 januari 2025 LI2025/00210	Slutredovisas senast den 31 december 2030 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket att förbereda införandet av EU:s nya byggproduktförordning.	Den 19 december 2024 LI2024/02407	Boverket ska slutrapportera uppdraget i årsredovisningen för 2026. *Dvs uppdraget kommer att redovisas år 2027*.
Uppdrag till Boverket att utvärdera och utveckla vägledning för geoteknisk säkerhet i fysisk planering.	18 september 2025 LI2025/01271	Slutredovisas den 19 december 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket och Socialstyrelsen att stödja kommuner gällande den nya skyldigheten att ställa ut hyresgarantier.	Den 13 maj 2026 LI2026/00912	Slutredovisas den 31 mars 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.	Den 14 mars 2024 LI2024/00652	Delredovisas den 31 januari 2025 och slutredovisas den 31 januari 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Boverket och Statistiska centralbyrån att genomföra en uppföljning av myndigheternas fördjupade analys om utanförskap.	Den 11 december 2025 A2025/01209	Delredovisas den 15 juni 2026 och slutredovisas den 15 juni 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag om nationella riktlinjer för val av klimatscenarier.	Den 29 januari 2026 KN2026/00181	Delredovisas den 31 oktober 2026 och slutredovisas den 15 december 2027 till Regeringskansliet.
Regeringen stärker det brottsförebyggande arbetet i den byggda miljön.	Den 5 februari 2026 Ju2026/00245	Delredovisas 31 mars 2027–2029 och slutredovisas den 31 mars 2030 till Regeringskansliet.

Uppdrag till Boverket, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksarkivet och Trafikverket att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	Den 19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330 En ändring av uppdraget gjordes den 13 augusti 2026 LI2026/00823, LI2026/01471	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2031.

Pågående regeringsuppdrag Lantmäteriet		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisas senast**
Uppdrag att följa upp mål om handläggningstider samt om bemötande och service hos vissa myndigheter.	1 september 2022 N2022/01751	Redovisning sker till Tillväxtverket inför Tillväxtverkets årliga rapporter 2023–2028.
Uppdrag till Lantmäteriet, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Riksantikvarieämbetet, Tillväxtverket och Trafikverket att främja samhällsomvandlingen i Kiruna.	23 juli 2026 LI2026/01419	Länsstyrelsen ska senast den 21 februari årligen under perioden 2027–2029 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet. Länsstyrelsen ska senast den 21 februari 2030 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet
Uppdrag om gemensam målsättning för nyckeltal. I syfte att minska, mäta och följa upp handläggningstiderna inom fastighetsbildningsverksamheten ska Lantmäteriet, med utgångspunkt i rapporten *Gemensam målsättning för nyckeltal*, i årsredovisningen för 2018 återrapportera hur arbetet med införandet av den föreslagna uppföljningsmodellen för nyckeltal fortlöper samt redovisa aktuella nyckeltal. Myndigheten ska därefter årligen i årsredovisningen redovisa, analysera och utvärdera nyckeltal.	6 september 2018 N2018/04688	En delredovisning ska ske per den 30 april 2019. Uppdraget redovisas årligen i Lantmäteriets årsredovisning.

Uppdrag till Boverket, Lantmäteriet, länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Riksarkivet och Trafikverket att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330 Ändring av uppdraget beslutad den 13 augusti 2026 L12026/00823, L12026/01471	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2031.

Pågående regeringsuppdrag Länsstyrelserna		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisas senast**
Uppdrag till länsstyrelserna att förbereda för överföring respektive inordning av vissa verksamheter.	3 september 2026 Fi2023/02517, Fi2026/01793	Verksamheterna ska vara överflyttade och inordnade den 1 januari 2027.
Regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att, med utgångspunkt i kommittédirektivet En utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar (dir. 2026:52), bistå Utredningen om en utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar (LI2026:02).	3 september 2026 LI2026/01544	Länsstyrelsen i Västerbottens län ska redovisa en sammanfattning av länsstyrelsernas arbete med uppdraget senast den 5 maj 2028.
Uppdrag att stödja kommuner i arbetet mot hemlöshet.	7 juli 2022 S2022/03247	Redovisas årligen till Boverket den 15 juni och den 31 maj 2027 till Socialstyrelsen.
Uppdrag att redovisa genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.	14 mars 2024 LI2024/00652	Delredovisas den 31 januari 2025 och slutredovisas den 31 mars 2027 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Tillväxtverket, Boverket, Trafikverket och länsstyrelserna att erbjuda stöd om strategisk planering i det regionala utvecklingsarbetet.	2 maj 2024 LI2024/01013	Slutredovisas av Tillväxtverket den 21 februari 2028.

Länsstyrelserna ska, inom ramen för sina uppgifter i fråga om samhällsplanering och boende, redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i samverkan med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande och bostadstillskott där det finns underskott av bostäder. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på arbetssätt, metoder och samverkansformer som har varit framgångsrika. Om inga konkreta åtgärder har genomförts under året ska detta redovisas.	I regleringsbrev 2026	Detta är ett återrapporteringskrav och kommer troligtvis redovisas i myndighetens årsredovisning för 2026.
För överklagade kommunala beslut om lov (bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked) ska följande inriktningsmål gälla – 80 procent av ärendena ska vara avgjorda inom 105 dagar och 90 procent inom 150 dagar. – Handläggningen av överklagade bygglov för bostäder ska särskilt prioriteras, dock inte bygglov för fritidshus. Av de ärenden som avser bostäder ska 80 procent vara avgjorda inom 80 dagar och 90 procent inom 120 dagar.	I regleringsbrev 2026	Redovisas senast den 28 februari 2027 till Boverket, med kopia till Regeringskansliet.
Länsstyrelserna ska redogöra för antalet kommuner som har antagit en handlingsplan för bostadsförsörjningen sedan lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ändrades den 1 mars 2025. Berörda länsstyrelser ska även analysera om kommunala bostadsförmedlingar i de egna länen har förmedlat fler bostäder genom att göra avsteg från principen om turordning efter kötid (förturer) eller genom att reservera lägenheter för olika kategorier av sökanden, utan att göra avsteg från denna princip (reservationer), sedan den nya regleringen trädde i kraft.	I regleringsbrev 2026	Den första delen av uppdraget ska redovisas i 2027 års bostadsmarknads-analys. Den andra delen av uppdraget ska redovisas i 2026 års bostadsmarknads-analys.

Länsstyrelserna ska analysera och redovisa i vilka avseenden deras verksamhet, enligt nuvarande uppgifter och förutsättningar, kan påverka utvecklingen i områden där utanförskapet är stort. Länsstyrelserna får även lämna förslag på hur deras verksamhet kan utvecklas. Uppdraget ska genomföras i dialog med Boverket och samordnas med arbetet inom andra relevanta områden, t.ex. integration, brottsförebyggande arbete och bostadsförsörjning. Länsstyrelsen i Västernorrlands län ska samordna arbetet och redovisningen.	I regleringsbrev 2026	Slutredovisas den 5 mars 2027 till Regeringskansliet.
Länsstyrelserna ska registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av eller dispens från strandskyddet och samtliga tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Uppgifterna ska sammanställas i statistik som bland annat visar hur många beslut som har fattats under året, fördelat på kommuner, samt skälen för och ändamålen med varje beslut och om besluten avser nyetableringar. Länsstyrelserna ska även registrera uppgifter om sådana kommunala beslut som en länsstyrelse har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken eller som har överklagats.	I regleringsbrev 2026	Uppdraget ska senast den 15 februari 2027 redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet), med kopia till Naturvårdsverket.
Länsstyrelserna ska vid sin uppföljning av kommunernas tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) enligt 8 kap. 18 § plan- och byggförordningen (2011:338) redovisa i vilken omfattning kommunerna har medgett att planintressenter får inhämta yttrande från länsstyrelsen vid begäran om planbesked enligt 5 kap. 5a och 5b §§ samma lag. Länsstyrelserna ska även redovisa vilken typ av planeringsunderlag som efterfrågas, samt hur detta har påverkat planprocessens effektivitet och förutsebarhet. Uppföljningen ska inkludera exempel från kommuner och länsstyrelser.	I regleringsbrev 2026	I årsredovisning.

Länsstyrelserna ska vid uppföljningen av byggnadsnämndernas tillsynsarbete enligt 8 kap. 14 § plan- och byggförordningen redovisa vilka tillsynsvägledande insatser som har genomförts under 2026. Uppföljningen ska bland annat omfatta goda exempel och en bedömning av hur insatserna har bidragit till en effektiv, rättssäker och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen. Formerna för återrapportering ska utformas i dialog med Boverket.	I regleringsbrev 2026	I årsredovisning.
Uppdrag till länsstyrelserna med flera att under perioden 2026–2030 fortsätta att etablera en obruten digital samhällsbyggnadsprocess.	19 februari 2026 LI2023/00086, LI2023/01597, LI2024/01004, LI2026/00330	Lantmäteriet ska, senast den 29 april 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet med förslag på hur arbete och avsatta medel ska fördelas mellan myndigheterna för respektive år under perioden 2026–2030. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2031.

Avslutade myndighetsuppdrag

Nedan följer en lista med de uppdrag som getts till myndigheterna Boverket, Lantmäteriet och Länsstyrelserna under mandatperioden och som också redovisats (avslutats) innan mandatperiodens slut. Datum för redovisning avser slutredovisning om inget annat anges.

Avslutade regeringsuppdrag Boverket		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisades den**
Boverket ska sammanställa och redovisa de uppgifter som myndigheten får från länsstyrelserna i enlighet med uppdragen i länsstyrelsernas regleringsbrev om byggnadsnämndernas tillsynsarbete, uppföljning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen samt inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov.	I regleringsbrev 2023, 2024 och 2025	Den 30 april 2024, 2025 och 2026.
Myndigheten ska utvärdera systemet med avgiftsreduktion i plan- och bygglagen som infördes efter förslag i propositionen Reduktionen av avgift för lov, förhandsbesked och anmälan (prop. 2017/18:210). Utvärderingen ska belysa effekterna av systemet som sådant och om det skapat incitament för att följa de tidsfrister som gäller.	I regleringsbrev 2023	Den 30 april 2024.
Myndigheten ska förvalta och utveckla verktyg som genom användning av platsdata möjliggör mätning och analys av socioekonomisk segregation för aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Arbetet ska utgå från de mått på socioekonomisk segregation och områdens olika socioekonomiska förutsättningar som tidigare använts i Segregationsbarometern. Myndigheten ska även ta fram ett förslag för fortsatt arbete med ovan nämnda verktyg.	I regleringsbrev 2023	Den 1 juli 2023.

Myndigheten ska analysera vilken påverkan de ändringar rörande ekonomiska planer och intygsgivare i 3 kap. bostadsrättslagen (1991:614) som träder i kraft den 1 januari 2024 kommer att få på omfattningen av myndighetens uppgifter enligt 9–11 §§ bostadsrättsförordningen (1991:30) och vilka konsekvenser detta bedöms få för myndighetens verksamhet. Myndigheten ska lämna förslag på hur uppgifterna kan avgiftsfinansieras, inklusive förslag på en lämplig avgiftsnivå.	I regleringsbrev 2023	Den 15 april 2023.
Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder	Den 16 mars 2023 LI2023/02048 LI2023/00022 (delvis) LI2023/00023 (delvis)	Den 30 april 2024.
Uppdrag att ta fram underlag för ökat småhusbyggande	Den 14 september 2023 LI2023/03156	Den 20 februari 2024.
Uppdrag att ta fram ett stöd för offentliga aktörer avseende byggnadsinformationsmodellering	Den 28 september 2023 LI2023/03248	Den 29 februari 2024.
Uppdrag att se över regelverket för ändring av detaljplaner och olagliga planbestämmelser	Den 28 september 2023 LI2023/03247	Den 30 september 2024.
Uppdrag till Boverket att ta fram en vägledning för arbete med exploateringsavtal	Den 28 september 2023 LI2023/03246	Den 30 juni 2024.
Uppdrag till Boverket att förbättra prognoser och scenarier för byggande	Den 5 oktober 2023 LI2023/03316	Den 1 mars 2024.
Uppdrag till SCB och Boverket att genomföra en fördjupad analys om utanförskap	Den 7 december 2023 A2023/01649	Den 12 november 2024.
Uppdrag att stärka det sociala perspektivet i samhällsplaneringen.	Den 20 december 2023. LI2023/03879 och i regleringsbrev 2024.	Delredovisning den 20 januari 2025 och slutredovisning den 2 februari 2026.

Boverket ska stödja Upphandlingsmyndigheten i att stimulera en utvecklad styrning och organisering av inköpsarbetet. Boverket ska bistå med kunskap och stöd som främjar en projektkultur för motståndskraft mot arbetslivskriminalitet, ökad jämställdhet och ökat ansvarstagande i byggprojekt. Boverket ska bistå med att utveckla vägledning och beställarstöd vid upphandling för att främja kravställning på produktivitetsförbättring där risken för fel, brister och skador minimeras.	I regleringsbrev 2024	Slutredovisades i Boverkets årsredovisning för 2025.
Boverket ska uppdatera, utveckla och sprida kunskapsstöd och vägledningar för brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder inom samhällsbyggnadsprocessen, riktat till bland andra kommunala och privata aktörer på bostadsmarknaden. Arbetet ska syfta till att främja jämställdhet, öka tryggheten och förebygga mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.	I regleringsbrev 2024 och 2025	Den 15 december 2024 och 31 mars 2026.
Boverket ska förvalta och utveckla ett verktyg för sammanställning av statistik på områdesnivå, s.k. platsdata. Verktyget ska ge stöd för områdesspecifika analyser, samt möjliggöra uppföljning och utvärdering på nationell, regional och lokal nivå. Verktyget ska också ge underlag för riktade insatser för att förbättra livsvillkoren i områden där utanförskapet är stort.	I regleringsbrev 2024	Den 30 september 2024.
Myndigheten ska analysera vilka hinder som kan finnas för ökad användning av hållbara och innovativa konstruktionslösningar inom bostadsbyggandet, t.ex. industriellt träbyggande.	I regleringsbrev 2024	Den 15 december 2024.
Uppdrag till Boverket att informera om enkelt avhjälpta hinder	Den 2 maj 2024 LI2024/01016	Den 28 februari 2025.
Uppdrag till Boverket att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda	Den 13 juni 2024 KN2024/01304	Den 1 juni 2025

Uppdrag att utveckla reformen med certifierade byggprojekteringsföretag	Den 20 juni 2024 LI2024/01379	Den 3 februari 2025
Uppdrag att skapa en klassificeringsstruktur för och utreda förutsättningar för ett nationellt system för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagen (2010:900).	Den 4 juli 2024. LI2024/01458	Den 30 september 2025.
Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader i byggkraven vid ändring och ombyggnad.	Den 17 oktober 2024. LI2024/01940	Den 13 juni 2025.
Uppdrag till Konkurrensverket, Boverket och Statistiska centralbyrån att utreda hur pristransparensen inom byggmaterialsektorn påverkar prisbildningen och förutsättningarna för effektiv konkurrens inom byggsektorn.	Den 17 oktober 2024. LI2023/00030 LI2024/01939	Den 31 november 2025.
Uppdrag till Boverket att ta fram underlag till den nationella byggnadsrenoveringsplanen enligt direktivet om byggnaders energiprestanda.	Den 16 december 2024. KN2024/02516	Delredovisning den 1 oktober 2025, den 1 mars 2026, den 1 juni 2026 samt slutredovisning den 1 oktober 2026.
Med anledning av Boverkets nya byggregler och kommande förändringar i regelverket kring bygglov ska myndigheten genomföra en satsning för att höja kommunernas kompetens inom tillämpningen av plan- och bygglagen.	I regleringsbrev 2025.	Redovisades i Boverkets årsredovisning för 2025.
Boverket ska tillgängliggöra och utveckla befintligt verktyg för sammanställning av statistik på områdesnivå. Verktyget ska inkludera resultatet av Boverkets och Statistiska centralbyråns fördjupade analys om utanförskap. Boverket ska vidare främja kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan andra berörda statliga myndigheter, regioner, kommuner och andra samhällsaktörer i arbetet mot utanförskap.	I regleringsbrev 2025.	Den 1 juli 2025.

Boverket ska, med anledning av regeringens proposition Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (prop. 2024/25:42), informera kommuner om de utökade möjligheterna att förmedla bostäder efter behov i kommunala bostadsförmedlingar, särskilt genom förtur till stadigvarande boende åt våldsutsatta personer.	I regleringsbrev 2025.	Den 20 december 2025.
Boverket ska vägleda kommuner i hur de genom planering av trädgårdsstäder kan bidra till ökad tillgång till bostadsnära natur för att främja livskvalitet, hälsa och välbefinnande samt öka möjlighet till friluftsliv och fysisk aktivitet.	I regleringsbrev 2025.	Den 31 mars 2026.
Uppdrag till Boverket att föreslå förändringar i trafikbuller-förordningen.	30 april 2025 LI2024/00994	Den 31 mars 2026.
Uppdrag till Boverket att ta fram förslag på hur typgodkännande av småhus kan genomföras.	Den 22 maj 2025 LI2025/01072	Den 13 juni 2026.
Uppdrag till Boverket att föreslå lättnader i kraven på förvaring och förråd för studentbostäder och särskilda boenden för äldre.	Den 26 juni 2025. LI2025/01299	Den 18 juni 2026.
Boverket ska förvalta och utveckla ett verktyg för sammanställning av områdesspecifik statistik med betydelse för arbetet mot utanförskap. Myndigheten ska på en strategisk nivå bidra till kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan berörda statliga myndigheter, regioner, kommuner och andra samhällsaktörer.	I regleringsbrev 2026	Den 15 juni 2026.

Avslutade regeringsuppdrag Lantmäteriet		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisades den**
Intern styrning och kontroll.	19 december 2024 LI2024/02309	Slutredovisas den 16 februari 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag att möjliggöra fler elektroniska handlingar på fastighetsrättens område.	16 november 2023 LI2023/03594	Slutredovisas senast den 7 juni 2024 till Regeringskansliet.
Uppdrag till Lantmäteriet att förbereda för ett register för alla bostadsrätter.	28 maj 2025 LI2025/01086	Slutredovisas senast den 30 januari 2026 till Regeringskansliet.
Uppdrag att ta fram ett förslag till färdplan för att fortsätta digitalisera samhällsbyggnads-processen.	9 november 2023 LI2023/03554	Slutredovisas senast den 30 april 2024 till Regeringskansliet.

Avslutade regeringsuppdrag Länsstyrelserna		
Uppdrag	**Lämnat**	**Redovisades den**
Uppdrag att följa upp efterlevnaden av överenskommelser om större samlade exploateringar.	1 oktober 2020. Fi2020/03957	Den 31 december 2025.
Länsstyrelserna ska registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsernas samtliga beslut om upphävande av eller dispens från strandskyddet och samtliga tillsynsbeslut i strandskyddsärenden.	I regleringsbrev 2023, 2024 och 2025.	Den 15 februari 2024, 2025 och 2026.
Länsstyrelserna ska redogöra för sitt arbete med att erbjuda kommunerna i det egna länet råd, information och underlag för deras planering av bostadsförsörjningen enligt 3 § lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar	I regleringsbrev 2023.	I 2024 års bostadsmarknadsanalys.
För överklagade kommunala beslut om bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked ska följande inriktningsmål gälla: • Av ärendena ska 75 procent vara avgjorda inom 105 dagar och 90 procent inom 150 dagar.	I regleringsbrev 2023 och 2024.	Den 29 februari 2024 och 28 februari 2025.

• Handläggningen av överklagade bygglov för bostäder ska särskilt prioriteras, dock inte bygglov för fritidshus. Av de ärenden som avser bostäder ska 75 procent vara avgjorda inom 80 dagar och 90 procent inom 120 dagar.		
Länsstyrelserna ska redovisa hur deras tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken har utvecklats sedan föregående år, andel utförd tillsyn i förhållande till behovet av tillsyn inom olika sakområden, vilka tillsynsvägledande insatser som har genomförts, hur samverkan har bedrivits och vilka resultat som arbetet har lett till. Redovisningen ska omfatta hur medlen har använts och utformas enhetligt.	I regleringsbrev 2023	Den 15 februari 2024.
Länsstyrelserna ska lämna en samlad redovisning av vilka resultat som arbetet med att säkerställa en effektiv tillståndsprövning enligt miljöbalken har lett till. Redovisningen ska bl.a. innehålla information om effekten på handläggningstider.	I regleringsbrev 2023	Den 31 mars 2024.
Länsstyrelserna ska inom ramen för befintlig verksamhet, såsom t.ex. arbete som avser hållbar samhällsplanering och boende, integration och främjande av samverkan mellan kommuner, redovisa om kommunerna i länet aktivt medverkar till att deras kommuninvånare bosätter sig i en annan kommun.	I regleringsbrev 2024	Redovisades i länsstyrelsernas respektive årsredovisningar.

Länsstyrelserna ska redogöra för hur kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen kan bidra till att främja ett ökat bostadsbyggande. Vidare ska länsstyrelserna redogöra för om det finns behov av kompetenshöjande insatser för att förbättra eller påskynda kommunernas arbete med att ta fram aktuella riktlinjer som kan möta de behov som finns på bostadsmarknaden i en situation då bostadsbyggandet faller snabbt.	I regleringsbrev 2024	I 2025 års bostadsmarknadsanalys.
Länsstyrelserna ska, inom ramen för sina uppgifter i fråga om samhällsplanering och boende, redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i samverkan med kommunerna för att främja ett ökat bostadsbyggande och ett bostadstillskott där det finns underskott av bostäder.	I regleringsbrev 2023, 2024 och 2025.	Redovisades i länsstyrelsernas respektive årsredovisningar.
Länsstyrelserna ska enligt 8 kap. 18 § p 1 plan- och byggförordningen (2011:338) följa upp byggnadsnämndernas tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. Formerna för återrapportering ska utformas i dialog med Boverket.	I regleringsbrev 2024	Den 31 januari 2025.
Länsstyrelserna ska vid uppföljningen av byggnadsnämndernas tillsynsarbete enligt 8 kap. 14 § plan- och byggförordningen (2011:338) redovisa nämndernas arbete med tillsyn mot byggnader som används i strid mot 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) (olovlig användning). Formerna för återrapportering ska utformas i dialog med Boverket.	I regleringsbrev 2024	Den 31 januari 2025.
Länsstyrelserna ska redovisa resultatet av arbetet med att utveckla effektivitet och enhetlighet i sin tillsyns- respektive prövningsverksamhet. Redovisningen ska innehålla en bedömning av dels hur arbetet med att tillämpa gemensamma arbetsmetoder har utvecklats, dels hur samarbetet vid	I regleringsbrev 2025.	

arbetstoppar har utökats. Av redovisningen ska även framgå om vidtagna åtgärder inom områden där gemensamma metoder tillämpas har bidragit till kortare handläggningstider, och hur myndigheterna i arbetet verkat för att begränsa de kostnader som uppstår för kommuner och regioner när de begär in uppgifter eller utövar tillsyn. Länsstyrelsen i Västernorrlands län ska samordna arbetet och på en övergripande nivå redovisa hur arbetet utvecklas		
För överklagade kommunala beslut om lov (bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked) ska följande inriktningsmål gälla • 80 procent av ärendena ska vara avgjorda inom 105 dagar och 90 procent inom 150 dagar. • Handläggningen av överklagade bygglov för bostäder ska särskilt prioriteras, dock inte bygglov för fritidshus. Av de ärenden som avser bostäder ska 80 procent vara avgjorda inom 80 dagar och 90 procent inom 120 dagar.	I regleringsbrev 2025.	Den 28 februari 2026.
Länsstyrelserna ska följa upp kommunernas arbete med handlingsplaner för bostadsförsörjningen och riktlinjer för kommunala markanvisningar. Myndigheterna ska redogöra för antalet kommuner som antagit en handlingsplan för bostadsförsörjningen och antalet kommuner som uppdaterat sina riktlinjer för markanvisningar i enlighet med den reglering som föreslagits i propositionen Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning (prop. 2024/25:42). Länsstyrelserna ska också vidta lämpliga åtgärder för att underlätta kommunernas anpassning till de nya bestämmelserna.	I regleringsbrev 2025.	Uppdraget redovisades i respektive länsstyrelses bostadsmarknadsanalys 2026.

Statliga offentliga utredningar (SOU)

Innan regeringen lägger fram ett lagförslag tillsätts ofta en särskild utredare eller en kommitté som får i uppdrag att utreda en viss fråga. När regeringen vill ta fram en ny lag eller ändra en befintlig, måste frågan först utredas noggrant för att ge ett gediget beslutsunderlag. Tillsättandet av en statlig utredning är det inledande och grundläggande steget i den svenska lagstiftningsprocessen. Att regeringen tillsätter en utredning kan vara en indikation på att den vill göra förändringar inom ett visst område. Det kan också vara så att regeringen vill kunna hävda att den ämnar göra förändringar inom ett visst område.

Nedan listas pågående utredningar och överlämnade betänkanden som är under beredning i Regeringskansliet. Att ha koll på vilka utredningar som pågår möjliggör till exempel ett proaktivt arbete med remissvar. Vem som helst kan skriva ett remissvar, så kallad spontanremiss, på ett betänkande som remitterats, även aktörer som inte står med på remisslistan för betänkandet i fråga. Svaret måste läsas av Regeringskansliet. Det är också möjligt att kontakta en pågående utredning för att ställa frågor eller erbjuda sig att bidra med viktiga perspektiv och inspel.

Pågående statliga utredningar

En översyn av flyttskatterna vid bostadsbyte (Dir. 2026:95, Finansdepartementet)

En särskild utredare ska se över de skatter som aktualiseras vid avyttring och förvärv av bostäder, dvs. kapitalvinstskatt och stämpelskatt. Syftet är att öka såväl rörligheten på bostadsmarknaden som utbudet av småhus. I uppdraget ingår även att se över regleringen av det så kallade stickåret.

Uppdraget ska redovisas senast den 17 januari 2028.

Öka möjligheterna till bostadsbyggande i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvarets militära del (Dir. 2026:74, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

En särskild utredare ska analysera vilka hinder som finns och vilka förändringar som kan övervägas, framför allt i fråga om buller, i syfte att möjliggöra bostadsbyggande utan att Försvarsmaktens nuvarande eller framtida verksamhet hindras och begränsas.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2027.

Fastighetsägares rätt till inlösen av fastigheter med bostad intill en vindkraftsanläggning (Dir. 2026:58, Klimat- och näringslivsdepartementet)

En särskild utredare ska lämna förslag som ger den som äger en fastighet med en bostad intill en nyuppförd vindkraftsanläggning rätt att få fastigheten inlöst av verksamhetsutövaren till ett pris som motsvarar vad den hade varit värd om anläggningen inte hade uppförts. En sådan rättighet syftar till att flytta risken för minskat fastighetsvärde från de som äger intilliggande fastigheter till verksamhetsutövaren inför etablering av ny vindkraft.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 april 2027.

En utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar (Dir. 2026:52, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

En särskild utredare ska lämna förslag på en utvecklad nationell fysisk planering av mark- och vattentillgångar genom bland annat moderniserade och mer ändamålsenliga bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden, en stärkt statlig styrning av riksintressemyndigheternas utpekanden av mark- och vattenanspråk samt en ordning för hur avvägning och prioritering ska ske mellan intressen som är oförenliga. Översynen ska syfta till att uppdatera systemet för att utifrån en samlad samhällsekonomisk analys, bättre kunna möta de utmaningar som Sverige står inför.

Uppdraget ska redovisas senast den 5 maj 2028.

Mark- och miljödomstolarnas roll i en reformerad miljöprövning (Dir. 2026:109, Klimat- och näringslivsdepartementet)

Det pågår ett omfattande arbete för att reformera miljöprövningen, såväl inom Europeiska unionen som nationellt. Reformerna syftar bland annat till att åstadkomma snabbare tillståndsprocesser. Mark- och miljödomstolarnas roll i det reformerade systemet behöver ses över. En särskild utredare ges därför i uppdrag att analysera hur mark- och miljödomstolarnas verksamhet påverkas av det pågående reformarbetet och om de nuvarande processuella reglerna är ändamålsenliga. Syftet med översynen är att säkerställa en effektiv och rättssäker prövning i mark- och miljödomstolarna.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 augusti 2028

Miljötillståndsutredningen (KN 2023:02) (Dir. 2025:2 samt Dir. 2026:19, tilläggsdirektiv)

Utredaren ska nu även bland annat utreda om handläggningstiden i plan- och byggprocessen kan förkortas genom bland annat tydligare regler om vilket underlag som ska tas fram i planärenden och ändrad instansordning för överklagande och analysera om den totala handläggningstiden för tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förkortas genom till exempel ökade krav på prövningstillstånd eller ändrad instansordning. Utredaren fick i mars 2026 även bland annat i uppgift att kartlägga vilka ärendetyper som innefattar bedömningar av miljön samt analysera och ta ställning till om fler ärendetyper bör flyttas till den nya myndigheten för miljöprövning.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2026.

Ett reformerat strandskydd (Dir. 2025:59 samt Dir. 2026:30, Klimat- och näringslivsdepartementet)

En särskild utredare ska analysera strandskyddsbestämmelserna och föreslå ändringar för att reformera strandskyddet med inriktningen att öka möjligheterna att bygga nära vatten. Utredaren ska bland annat föreslå hur regelverket bör utformas för att ytterligare reformera strandskyddet med inriktning att öka möjligheterna för bebyggelse nära stränder, analysera och ta ställning till hur kommunerna kan ges en större roll i frågor som rör strandskydd.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 dec 2026.

Inrättande av en ny myndighet för miljöprövning (Dir. 2026:13, Klimat- och näringslivsdepartementet)

En särskild utredare ska förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för miljöprövning. I uppdraget ingår att som ett inledande steg bygga upp en organisation som kan överta de ärenden som i dag handläggs av länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Utredningen ska även förbereda för ett mottagande av vissa uppgifter som senare avses att flyttas från mark- och miljödomstol till den nya myndigheten. Myndigheten ska kunna inleda sin verksamhet den 1 juli 2027.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2027.

Betänkanden under beredning

När utredningen är färdig samlas slutsatserna i ett så kallat betänkande (oftast i form av en tjock bok) som överlämnas till regeringen och publiceras i serien Statens offentliga utredningar, SOU. Efter att en utredning överlämnat sitt betänkande till regeringen är det emellertid inte säkert att alla eller ens något av förslagen kommer att bli verklighet. Det kan bland annat handla om att omvärlden förändrats och att andra frågor behöver prioriteras, att remissinstanserna motsätter sig, att lagrådet motsätter sig, eller att regeringen helt enkelt inte är nöjd med förslagen som läggs fram i betänkandet. Det finns ingen skyldighet för regeringen att remittera och arbeta vidare med ett överlämnat betänkande.

Nedan listas de betänkanden som är under beredning i Regeringskansliet och som har bostadspolitisk koppling.

Träffsäkert (SOU 2021:101)

Utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd – minskad skuldsättning och ökad träffsäkerhet (BUMS) har sett över reglerna om bostadsbidrag och underhållsstöd för att öka träffsäkerheten och minska skuldsättningen. Betänkandet har remitterats. Betänkandet innehåller ett förslag till reformering av bostadsbidraget. Bland annat att taket för bostadskostnader anpassas till dagens kostnader för sådana större bostäder som hushåll med barn behöver, att golvet för bostadskostnader ska motsvara kostnaden för en bostad anpassad till hushållet utan barn och att bostadsbidrag ska kunna ges till inneboende enligt samma regler som gäller för bostadstillägg. Vad gäller de förslag i betänkandet som har påverkan på bostadsförsörjningen har regeringen endast gått vidare med frågan om att införa månadsuppgifter i bostadsbidraget. Den 20 maj 2026 röstade Riksdagen ja till regeringens proposition som innebär att storleken på bostadsbidrag ska beräknas månadsvis i stället för årsvis från och med den 1 januari 2027. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Socialförsäkringsenheten på Socialdepartementet.

Startlån till förstagångsköpare av bostad (SOU 2022:12)

En särskild utredare har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på åtgärder för att underlätta för hushåll som för första gången ska köpa en bostad (förstagångsköpare). Syftet är att underlätta för dessa att komma in på den ägda bostadsmarknaden. Betänkandet har remitterats och bereds för närvarande i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Bättre information om hyresbostäder (SOU 2023:65)

Utredningen Ordning och reda på hyresbostadsmarknaden har haft i uppdrag att dels undersöka i vilken omfattning hyresvärdar agerar på ett sätt som medför negativa konsekvenser för hyresgäster, närområden och hyresbostadsmarknaden, dels överväga om ett register över hyresbostäder bör införas. Betänkandet har remitterats och bereds nu i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

En enklare hantering av vattenfrågor vid planläggning och byggande (SOU 2023:72)

Utredningen har sett över hanteringen av vattenfrågor vid planläggning och byggande. I uppdraget har bland annat ingått att analysera och lämna förslag på hur kommunerna vid planläggning och prövning enligt plan- och bygglagen ska kunna säkerställa att miljökvalitetsnormer för vatten följs, att dagvatten hanteras på ett hållbart sätt och att dricksvattenförsörjningen tryggas. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister (SOU 2024:7)

Utredningen föreslår att nuvarande lag om fastighetsregister ska upphävas och ersättas med två nya lagar, där frågor om behandling av personuppgifter regleras i en egen lag, skild från verksamhetsregleringen kring fastighetsregistret. Betänkandet har remitterats och betänkandets förslag i fråga om säkerhetsskyddslagen har blivit en proposition som antogs av Riksdagen den 1 april 2026. De förslag i betänkandet som inte rör säkerhetsskyddslagen bereds fortsatt i Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Digitala fastighetsköp & Förköpsrätt vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38)

Utredningsuppdraget har i huvudsak bestått av två delar. Den första delen har varit att föreslå de ändringar och anpassningar som krävs för att överlåtelser av fast egendom ska kunna ske elektroniskt. Den andra delen i utredningsuppdraget har varit att föreslå förköpsrätt vid förvärv av fast egendom för det militära och det civila försvaret, samt för att motverka organiserad brottslighet. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet. Den del av betänkandet som rör digital överlåtelse har överlämnats till Justitiedepartementet och bereds där på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1). Resterande delar av betänkandet bereds på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. I samband med remitteringen gav regeringen i uppdrag åt Lantmäteriet att möjliggöra fler elektroniska handlingar på

fastighetsrättens område bland annat genom att föreslå en digital infrastruktur för elektroniska handlingar och genom att myndigheten lämnar nödvändiga författningsförslag. Att en myndighet ges den här typen av uppdrag i samband med remitteringen av ett betänkande kan betyda att regeringen är angelägen om att gå vidare med frågan.

Fler vägar till att äga sitt boende (SOU 2024:83)

Utredningen har dels haft i uppdrag att analysera och ta ställning till hur en lagreglerad modell för hyrköp av bostäder bör utformas, dels att överväga en utvidgning av systemet med ägarlägenheter genom att införa en möjlighet att omvandla befintliga hyreslägenheter i flerbostadshus till ägarlägenhetsfastigheter. Frågan om ägarlägenheter har utretts tidigare. I betänkandet Från hyresrätt till äganderätt (SOU 2014:33) lämnade 2012 års ägarlägenhetsutredning ett förslag på en ny lag om omvandling av hyreslägenheter till ägarlägenheter. Förslaget i betänkandet var föremål för remissförfarande men ledde inte till lagstiftning.

Betänkande SOU 2024:83 har remitterats och delar av betänkandet har omarbetats till en proposition som antogs av Riksdagen den 26 maj 2026.[18] I propositionen behandlas betänkandets förslag om en lag om hyrköp av bostad samt några förslag om ändringar i regelverket för ägarlägenheter, bland annat förstärkta möjligheter att vidta sanktioner mot en ägarlägenhetsägare som allvarligt stör sin omgivning. Övriga förslag, bland annat förslaget om en lag om omvandling av hyreslägenheter till ägarlägenhetsfastigheter, bereds vidare i Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Arbetslivskriminalitet (SOU 2025:25)

Detta är slutbetänkandet av Delegationen mot arbetslivskriminalitet. Delegationen har bland annat haft i uppdrag att analysera specifika arbetslivskriminella upplägg och kopplingar till organiserad brottslighet i vissa näringsgrenar samt behandla ett urval av reglerade yrken där arbetslivskriminalitet bedöms medföra särskilt stora risker för samhället. I slutbetänkandet lyfts byggbranschen fram. Slutbetänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet på Enheten för arbetsrätt och arbetsmiljö (A/ARM) på Arbetsmarknadsdepartementet.

[18] **Läs mer i Lag om hyrköp av bostad Prop. 2025/26:188 under rubriken Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen.**

En mer flexibel hyresmarknad (SOU 2025:65, slutbetänkande)

I betänkandet föreslås bland annat en ny privatuthyrningslag som skulle innebära att en fysisk person ges rätt att hyra ut högst två bostadslägenheter samtidigt. Parterna ska som utgångspunkt vara fria att komma överens om inflyttningshyrans storlek men för att skydda hyresgäster med ett akut behov av en bostad föreslås en skyddsregel mot överhyror. Vidare föreslås även att säkerhetsdeposition regleras i lag och att bostadsrättshavare som har skäl för att upplåta sin lägenhet i andra hand ska kunna göra det under längre tid än vad som oftast medges idag. Betänkandet har remitterats och en proposition som behandlar de lagförslag som läggs fram i betänkandet fick bifall i Riksdagen den 20 maj 2026.[19] Utredningens förslag i fråga om deposition vid hyresavtal[20] bereds vidare inom Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Folkbokföringsverksamhet, biometri och brottsbekämpning (SOU 2025:75)

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av straffbestämmelserna i folkbokföringslagen (1991:481), se över om Skatteverkets möjligheter att använda biometriska uppgifter inom folkbokföringsverksamheten kan förstärkas och undersöka om Skatteverket bör ges utökade befogenheter inom brottsbekämpningen. Betänkandet har remitterats och utredningens förslag i fråga om straffansvar och utökad användning av biometriska uppgifter i folkbokföringsverksamheten har omarbetats till en proposition som beslutades om i Riksdagen i juni 2026. Övriga delar av betänkandet bereds vidare inom Regeringskansliet på Finansdepartementet på skatte- och tullavdelningen, enheten för skatteförfarande och tullfrågor.

Det handlar om oss – så bryter vi utanförskapet och bygger en starkare gemenskap (SOU 2025:76)

Regeringen beslutade den 11 april 2024 att utse en särskild utredare till nationell samordnare för arbetet mot utanförskap. Gulan Avci utsågs till detta. Hennes uppdrag har varit att kartlägga och skapa en sammanhängande bild av det arbete som bedrivs mot utanförskap på kommunal nivå med särskilt fokus på förskolan och grundskolan. Betänkandet överlämnades till regeringen den 18 juni 2025. Betänkandet har inte remitterats och bereds nu i Regeringskansliet på enheten för integration och arbetet mot utanförskap på Arbetsmarknadsdepartementet.

[19] Se riksdagsbeslutet om prop. ”En mer flexibel hyresmarknad” under rubriken Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen

[20] Man har även utrett från om säkerhetsdeposition internt på Justitiedepartementet (se departementspromemorian Ds 2023:32 längre ner i rapporten). Ds 2023:32 har setts över av utredningen.

Koordinatbestämda fastighetsgränser (SOU 2025:80)

Utredningen har haft i uppdrag att undersöka förutsättningarna för ett system där fastighetsgränser i första hand bestäms med koordinater. Syftet är att förbättra tillgången till korrekt digital information om fastighetsgränser för att stärka rättssäkerheten och öka effektiviteten vid fastighetsbildning, exploatering med mera. I betänkandet föreslås att fastighetsgränser ska bestämmas med koordinater och att koordinaterna därefter ska vara exklusiv bevisning om var gränserna går. På så vis kan tillgången till korrekt och tillförlitlig digital information om fastighetsgränser förbättras och en fortsatt digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen möjliggöras. Förslagen i betänkandet föreslås träda i kraft den 1 januari 2029. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 23 januari 2026. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1) på Justitiedepartementet.

Miljötillståndsutredningens betänkanden

Miljötillståndsutredningen utreder en större reform. Hittills har utredningens förslag bland annat lett till att ansvaret för miljöprövning kommer att flyttas från länsstyrelserna till en ny myndighet för miljöprövning år 2027. Utredningen har under mandatperioden hunnit överlämna tre betänkanden, SOU 2024:98, SOU 2025:88 och SOU 2025:122. Samtliga är remitterade, samtliga är under beredning i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten. En proposition har beslutats Ny myndighet för miljöprövning, prop. 2025/26:238 (se listan med riksdagsbeslut tidigare i rapporten). Det har tillsatts ytterligare två utredningar kopplat till detta: Mark- och miljödomstolarnas roll i en reformerad miljöprövning dir 2026:109 och Inrättande av en ny myndighet för miljöprövning dir 2026:13.

Miljötillståndsutredningen har erhållit följande tilläggsdirektiv dir 2026:97, dir 2026:19 och dir 2025:2. Utredningen är så pass omfattande att den givits en egen landningssida på regeringens webbplats.[21] Där publiceras nyheter kontinuerligt längst ner på sidan. Inom kort kommer det även att publiceras en ”frågor & svar”.

En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98, delbetänkande 1)

Utredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Betänkandet har varit ute på remiss. Ett förslag som läggs fram i betänkandet är att en ny myndighet bildas som bland annat ska ansvara för de uppgifter som i dag utförs av länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Regeringen gick vidare med förslaget om en ny myndighet genom departementspromemorian och sedermera propositionen *Ny myndighet för miljöprövning* som beslutades om i Riksdagen i juni 2026. Regeringen gav också den 5 mars 2026 en särskild utredare i uppdrag

[21] En reformerad miljöprövning - Regeringen.se (hämtad 2026-10-30)

att förbereda och genomföra bildandet av en ny myndighet för miljöprövning (dir. 2026:13).[22] Övriga förslag i SOU 2024:98 bereds vidare i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

Tidigt besked om lämplig användning av mark och vatten (SOU 2025:88, delbetänkande 2)
Miljötillståndsutredningens uppdrag har i den del som omhändertas i detta betänkande varit att analysera möjligheterna att samla bestämmelser om hushållning i en särskild lag och ta ställning till hur ett besked om det allmännas grundläggande syn på lämpligheten av en viss verksamhet på en viss plats skulle kunna lämnas i ett tidigt skede. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 10 november 2025. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

En kortare instanskedja för mark- och miljöärenden (SOU 2025:122, delbetänkande 3)
Delbetänkande SOU 2025:122 avser frågan om utredningsbördan i detaljplaneprocessen samt instansordnings- och överprövningsfrågor. Förslagen i detta betänkande är bland annat att det införs en avgift för överklagade mål och ärenden enligt miljöbalken och plan- och bygglagen och en kortare instansordning för dessa mål och ärenden. Det föreslås även att dispensgrunderna för Mark- och miljööverdomstolen begränsas i sådana mål som Mark- och miljööverdomstolen prövar som sista instans. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 19 maj 2026. Betänkandet bereds i Regeringskansliet på Miljöprövningsenheten på Klimat- och näringslivsdepartementet.

En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten (SOU 2025:98)

Utredningens uppgift har varit att göra en översyn av fastighetsbildningsverksamhetens organisering i syfte att förbättra förutsättningarna för en effektiv, enhetlig och rättssäker fastighetsbildning[23] i hela landet. Betänkandet har remitterats och en proposition som behandlar den del av utredningen som avser kommunala lantmäterimyndigheters användning av ärendehanteringssystem och tekniska handläggningsstöd som den statliga lantmäterimyndigheten (Lantmäteriet) tillhandahåller har skrivits fram och beslutades om i Riksdagen i juni 2026. Övriga förslag i betänkandet bereds vidare inom Regeringskansliet på Enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

[22] Läs mer under rubriken Pågående statliga utredningar.
[23] Fastighetsbildning är myndighetsutövning där nya fastigheter bildas, fastighetsgränser ändras och rättigheter som till exempel servitut skapas.

Bodelning och betänketid - en effektivare process (SOU 2025:121)

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över reglerna om bodelningsprocessen och om betänketid i äktenskapsbalken. Syftet har varit att säkerställa en välfungerande, effektiv och rättssäker ordning för personer som vill separera och att motverka ekonomiskt våld. Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen var den 29 april 2026. Betänkandet bereds vidare i Regeringskansliet på Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt (L2) på Justitiedepartementet.

Parallella samhällsstrukturer – ett kunskapsunderlag för förbättrad integration och minskat utanförskap (SOU 2026:53)

Utredningen har haft i uppdrag att sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera hur sådana strukturer påverkar integrationen och utanförskapet i det svenska samhället. Utredningens föreslagna åtgärder kan delas in i fem övergripande inriktningar:

1. Öka kunskapen om parallella samhällsstrukturer och stärk styrningen och uppföljningen
2. Förbättra integrationen och öka jämställdheten
3. Stärk det förebyggande och främjande arbetet för barn och unga
4. Minska segregationen och stärk områden där utanförskapet är stort
5. Stärk samhällets motståndskraft

Betänkandet har remitterats och sista dag att svara på remissen är den 7 december 2026.

Stärkt egendomsskydd i regeringsformen (SOU 2026:54)

Den parlamentariskt sammansatta Egendomsskyddskommittén har överlämnat betänkandet Stärkt egendomsskydd i regeringsformen till regeringen. Kommittén föreslår bland annat ett starkare skydd för enskildas egendom i grundlag och att den som drabbas av långtgående begränsningar i användningen av mark eller byggnader som huvudregel ska ha rätt till full ersättning. Grundlagsändringar görs genom att riksdagen fattar två likalydande beslut med ett mellanliggande val. Kommittén föreslår därför att ändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2031. Regeringens förmedlar på sin hemsida att betänkandet kommer att skickas på remiss.

Pågående bokstavsutredningar

När en person anställs på Regeringskansliet för att utreda en särskild fråga brukar uppdraget benämnas *bokstavsutredning*. Till skillnad från en kommitté som redovisar sitt arbete i Statens offentliga utredningar (SOU) utgör en bokstavsutredning inte en egen myndighet. I stället fungerar den som ett stöd åt departementet i arbetet med att utreda en specifik fråga. Resultatet av en bokstavsutredning redovisas normalt i en promemoria som ofta publiceras i Departementsserien (Ds).

Uppdrag att utreda hur befintliga villaområden kan skyddas mot ovarsam förtätning LI2026/01507

I augusti 2026 tillsattes en bokstavsutredare som ska biträda Landsbygds- och infrastrukturdepartementet med att analysera och lämna förslag på hur ovarsam förtätning av befintliga villaområden kan begränsas. Till utredaren utsågs Ida Texell. Uppdraget är avgränsat till sådana förtätningsförslag som kräver detaljplaneläggning. Förtätningar som genomförs på de boendes initiativ, i form av exempelvis nybyggnad av komplementbyggnader och tillbyggnader enligt de nya bestämmelserna i 9 kap. PBL ingår inte i uppdraget.

Uppdraget ska redovisas senast den 2 april 2027.

Uppdrag att verka för ökat småhusbyggande genom en ny egnahemsrörelse LI2024/01020, LI2023/03027, LI2023/00337

I maj 2024 tillsattes en Egnahemskommissionär (Stefan Attefall) vars uppdrag är att verka för ökat småhusbyggande. Uppdraget handlar om att biträda Landsbygds- och infrastrukturdepartementet med att dels analysera och klarlägga orsakerna till småhusens låga andel av nyproduktionen av bostäder, dels aktivt arbeta för att de parter som bedöms ha möjlighet att bidra till ett ökat småhusbyggande ska göra det. Vidare ingår det i uppdraget att verka för anläggandet av nya trädgårdsstäder. Utredningen har publicerat flera delredovisningar som finns att söka fram här.

Uppdraget slutredovisas senast den 15 januari 2027.

Departementsserien

Departementsserien (Ds) innehåller resultatet av utredningar som genomförs internt på Regeringskansliet. Regeringen kan välja att utreda eller bereda en fråga inom Regeringskansliet genom att en ordinarie tjänsteman tar fram en promemoria eller genom att tillsätta en bokstavsutredare. Nedan listas de dokument som publicerats i Departementsserien, har en bostadspolitisk koppling och är under beredning. Både dokument skrivna av tjänstemän och dokument skrivna av bokstavsutredare inkluderas.

Kreditgarantier för lån till anordnande av nya bostäder i etablerings- och omställningskommuner, LI2025/01122

I denna promemoria utvecklas förslaget om en ny statlig kreditgaranti. Förslaget har subventionsinslag och kommer att anmälas till Europeiska kommissionen för godkännande i enlighet med statsstödsreglerna. Kreditgarantier kan börja utfärdas först när ett godkännande från kommissionen finns och förordningen har trätt i kraft. Regeringen har tidigare kommunicerat att förordningen beräknas kunna träda i kraft tidigast den 1 januari 2026, den 29 oktober 2026 hade ingen förordning trätt i kraft ännu. Promemorian har remitterats och sista dag att besvara remissen var den 31 augusti 2025. Promemorian bereds i Regeringskansliet på enheten för bostäder och byggande på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

Säkerhetsdeposition vid hyresavtal, Ds 2023:32

Det är vanligt, särskilt vid uthyrning av egen bostad, att hyresvärden begär en säkerhet för att hyresavtalet ska fullgöras i form av en deposition motsvarande ett antal månadshyror. Meningen är att depositionen ska kunna användas av hyresvärden om hyresgästen inte betalar hyra eller på grund av kontraktsbrott är skyldig att betala skadestånd. Några lagregler om sådan säkerhet finns dock inte och rättsläget är delvis oklart. I den här promemorian föreslås därför en lagreglering för deposition som ska tillämpas vid privatpersoners uthyrning av bostäder och vid upplåtelse i andra hand av en hyresbostad. Promemorian har remitterats. Förslagen i den här promemorian har setts över av Utredningen om enklare privatuthyrning och ändring av presumtionshyror som överlämnade sitt slutbetänkande *En mer flexibel hyresmarknad* (SOU 2025:65) i maj 2025.

I betänkandet föreslås regler om deposition till säkerhet för hyresavtalets fullgörande vid privatpersoners uthyrning av bostäder. Utredningens förslag om depositioner behandlades inte i den proposition som regeringen beslutat med stöd av betänkandet.[24] Förslagen rörande deposition från både den här

[24] Se riksdagsbeslutet om prop. ”En mer flexibel hyresmarknad” under rubriken Riksdagsbeslut med påverkan på bostadsförsörjningen.

promemorian och betänkande SOU 2025:65 bereds vidare i Regeringskansliet på Justitiedepartementet, på enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1).

Nationell fysisk planering, Ds 2023:28 (bokstavsutredning)

I uppdraget har ingått att identifiera hur staten på ett samordnat vis kan redogöra för sin uppfattning om hur mark och vatten på lång sikt bör användas på ett sätt som ger tydligare förutsättningar för en långsiktigt hållbar användning av mark och vatten samt en effektiv fysisk planering och prövning. Särskild hänsyn till totalförsvarets intresse har krävts mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde. Utredaren har också behövt ta hänsyn till att renskötselrätten är grundlagsskyddad. Denna Ds bereds i Regeringskansliet, på enheten för samhällsplanering på Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Regeringen har genom politikens inriktning i utgiftsområde 18 i statens budget vid flera tillfällen förmedlat sin intention att gå vidare med frågan. Den 18 juni 2026 beslutade regeringen att tillsätta en statlig utredning som ska utreda frågan om nationell fysisk planering vidare.

Nyttiga länkar

- Sök riksdagsbeslut:
  https://www.riksdagen.se/sv/sok
- Sök planerade beslut för riksdagens kammare, ”proplistan”:
  https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/uttag/planerade-arenden-for-kammaren/
- Sök pågående och avslutade statliga utredningar:
  https://www.sou.gov.se/
- Sök i departementsserien:
  https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/
- Sök regleringsbrev för statliga myndigheter:
  https://www.esv.se/statsliggaren/sok-regleringsbrev/
- Sök remisser från departement:
  https://www.regeringen.se/remisser/
- Sök myndighetsuppdrag givna utanför regleringsbrev, filtrera längst ner på sidan:
  https://www.regeringen.se/sveriges-regering/landsbyds-och-infrastrukturdepartementet/
- Regeringsuppdrag till Boverket utanför regleringsbrev:
  https://www.boverket.se/sv/om-boverket/boverkets-uppdrag/aktuella-regeringsuppdrag/

Foto: Melker Dahlstrand/Sveriges riksdag

Region Stockholm
Regionledningskontoret
Box 30215
104 25 Stockholm
08-123 100 00
regionstockholm.se

Region Stockholm